

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики

НАУКОВІ ОБРІЇ СТУДЕНТА-ФІЛОЛОГА

Збірка тез конференцій:

XIV Міжнародна науково-практична он-лайн конференція здобувачів вищої освіти та молодих учених «Людина як суб'єкт міжкультурної комунікації: сучасні тенденції у філології, перекладі та навчанні іноземних мов»
(21 квітня 2022)

IV Міжнародна студентська науково-практична он-лайн конференція «Реалізація наукового потенціалу студента вищої школи: виклики, перспективні напрями»
(4 квітня 2022)

Наукові обрії студента-філолога: збірка тез доповідей двох міжнародних студентських науково-практичних он-лайн конференцій «Людина як суб'єкт міжкультурної комунікації: сучасні тенденції у філології, перекладі та навчанні іноземних мов» (XIV) та «Реалізація наукового потенціалу студента вищої школи: виклики, перспективні напрями» (IV) [Електронний ресурс]: квітень 2022 р. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 135 с. (5,2 др. арк.)

УДК 81:316.77](062)

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики

**ЛЮДИНА ЯК СУБ'ЄКТ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ:
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФІЛОЛОГІЇ, ПЕРЕКЛАДІ ТА НАВЧАНІ
ІНОЗЕМНИХ МОВ**

**A PERSON AS A SUBJECT OF INTERCULTURAL
COMMUNICATION: MODERN TENDENCIES IN PHILOLOGY,
TRANSLATION AND TEACHING OF FOREIGN LANGUAGES**

**Матеріали
XIV Міжнародної студентської науково-практичної конференції
21 квітня 2022 року**

Київ 2022

- Семінська Н. В. Голова оргкомітету, канд. техн. наук, доц., проректор з науково-педагогічної роботи КПІ ім. Ігоря Сікорського (навчально-виховний напрямок)
- Саєнко Н. С. Співголова оргкомітету, канд. пед. н., проф., декан факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Тараненко Л. І. Співголова оргкомітету, д. філол. наук, проф., завідувач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Ткачик О. В. Відповідальний редактор, член редколегії, член оргкомітету, канд. філол. наук, доц., доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Глінка Н. В. Член редколегії, член оргкомітету, канд. філол. наук, доц., доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Ващило О. В. Член редколегії, член оргкомітету, канд. пед. наук, ст. викладач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Скобнікова О.В. Член редколегії, член оргкомітету, канд. філол. наук, ст. викладач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського

Людина як суб'єкт міжкультурної комунікації: сучасні тенденції у філології, перекладі та навчанні іноземних мов [Електронний ресурс]: матеріали XIV Міжнар. наук.-практ. конф. 21 квітня 2022 р. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 60 с. (2,7 арк.)

Збірка містить матеріали щорічної міжнародної студентської науково-практичної конференції з актуальних питань філології, перекладу та методики викладання іноземних мов. Конференція зібрала студентів і молодих учених з різних міст України та інших країн. Матеріали конференції можуть бути цікавими та корисними для науковців, аспірантів, викладачів і студентів вищих навчальних закладів.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій.

УДК 81:316.77(062)

**© Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського», 2022**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ № 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ	7
ІРОНІЯ ЯК КАТЕГОРІЯ КОМІЧНОГО Бабиц Анастасія	7
МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ САРКАЗМУ	
В АНГЛОМОВНИХ СЕРІАЛАХ ХХІ ст. Беляковський Іван	9
РЕАЛІЇ ТА БЕЗЕКВІВАЛЕНТНА ЛЕКСИКА НА ПОЗНАЧЕННЯ ГЕНДЕРУ	
Горлецька Катерина	12
МЕТАФОРА ЯК ЗАСІБ ПЕРЕДАЧІ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ	
Данилюк Анастасія	14
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НАЗВ АНГЛОМОВНИХ ФІЛЬМІВ	
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ Загородній Матвій	16
ОСОБЛИВОСТІ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ СУЧАСНОЇ	
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ Колендзян Максим	20
ОСОБЛИВОСТІ ПОНЯТТЯ ОБРАЗУ Краснова Інна	22
ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ Муха Валерія	24
ПРОЯВИ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ У МОЛОДІЖНОМУ СЛЕНЗІ	
Панчук Євгенія	27
НАУКОВІ ПАРАДИГМИ У ЛІНГВІСТИЦІ Рапута Альона	29
РОЛЬ ФЕМІНІТИВІВ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ	
Шумка Христина	31
СЕКЦІЯ № 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ	34
МОВНІ КЛІШЕ ТА СУМІЖНІ ЯВИЩА Коломієць Валерія	33
СПЕЦИФІКА ДОСЛІДЖЕННЯ КОМІЧНОГО В АУДІОВІЗУАЛЬНОМУ	
ПЕРЕКЛАДІ Лисюк Ксенія	37
ПРАГМАТИЧНІ АДАПТАЦІЇ У ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНИХ	
ПРОМОВ ТА СТАТЕЙ TED Хованець Світлана	39
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ Чеботар Богдан	42

СЕКЦІЯ № 3. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
46	
АКТУАЛЬНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
Влах Регіна	46
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
Возний Ярослав	48
ДО ПИТАННЯ ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ Іфеджика Дженніфер	50
«КОЛА ВЕНА» ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ Коновальчук Віта	53
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ Пугачова Олександра	55
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
Філін Владислав	
58	

СЕКЦІЯ № 1.
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ІРОНІЯ ЯК КАТЕГОРІЯ КОМІЧНОГО

Бабич Анастасія

студентка 3 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики,

КПІ імені Ігоря Сікорського

Науковий керівник: ст. викладач, к.пед.н Ващило О. В.

Проблема дослідження комізму та його типів постає здавна в різних сферах науки, зокрема в лінгвістиці, проте питання реалізації іронії на різних мовних рівнях залишається актуальним та суперечливим навіть сьогодні. Багатоаспектне поняття «іронія» бере свій початок з давньогрецької культури за часів Сократа (приблизно V століття до н.е.). На той час це поняття означало введення в оману задля висміювання когось. Так, Сократівська іронія як форма ведення діалогу полягала в навмисному удаванні повного нерозуміння або згоди з твердженнями співрозмовника на початку діалогу. Після цього низка уточнювальних запитань відкривали обмеженість, хибність суджень та невігластво опонента.

Сьогодні іронія набула ширшого значення, але навіть тепер головними її характеристиками залишаються непряме критичне висловлення правди та невизнання авторитетів. Енциклопедія «Українська мова» надає таке визначення цього поняття: «Іронія – різновид антифразу, троп, де з метою прихованого глузування або для легкого добродушного жарту мовна одиниця з позитивно-стверджувальними (в широкому розумінні) значенням, конотацією або модальністю вживається з прямо протилежними характеристиками» [3, с. 306].

Представники різних наукових шкіл мають розбіжні погляди на класифікацію та статус іронії. Так, на думку Л. І. Мацько та О. С. Ахманової, іронія виступає як троп. А. А. Щербина дотримується ідеї, що поняття «іронія» має статус стилістичної фігури, а Т. О. Буницька вважає, що іронія – це стилістичний засіб [1]. У цих трьох підходах іронію частіше розглядають лише на лексичному та лексико-семантичному рівнях.

Інші дослідники дотримуються поглядів, що іронія – 1) стилістичний ефект, колорит (С. І. Походня); 2) компонент мовленнєвого акту, виду дискурсу (Н. А. Ніколіна, А. І. Приходько та інші) [1]. Так, іронія вийшла за межі тропу, стилістичної фігури та засобу, тож вона може виражатися на всіх мовних рівнях від фонетичного до текстового, при тому створюючи іронічний колорит.

У своїх дослідженнях С. І. Походня визначає два типи іронії, а саме ситуативну та асоціативну. Перший тип виникає у межах речень або абзаців та базується на відмінностях між ситуативним контекстом та мовними одиницями. Така іронія досягається за допомогою різних стилістичних засобів: епітетів, метафор, риторичних запитань, вставних слів і т.д.. Асоціативна іронія реалізується у межах усього тексту. Вона створюється насамперед внаслідок використання ситуативних повторень, гротеску, абсурду, парадоксу й алюзій [2].

Отже, іронія – категорія комічного, характеристикою якої є глузливо-критичне ставлення мовця до людини або явища за допомогою контекстуального значення, протилежного буквальному змісту; це висміювання, заперечення чи осуд висловлені шляхом інакомовлення, схвалення або згоди. Найчастіше статус іронії визначають як троп, стилістичного засобу або фігури. Проте останні дослідження доводять, що існує два типи іронії (ситуативна та асоціативна), які виходять за межі тропу та виражаються на всіх мовних рівнях.

Література

1. Калита О. М. Іронія як субкатегорія комічного. *Науковий часопис. Збірник. Серія 8 – Філологія. Випуск 1*. Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2004. С.67–71.
2. Походня С. И. Языковые виды и средства реализации иронии / С. И. Походня. Київ: Наукова думка, 1989. 123 с.
3. «Українська мова». Енциклопедія. [Упорядкувальники: В. М Русанівський., О. О Тараненко. та ін.]. 2-ге видання. Київ: Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.

МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ САРКАЗМУ В АНГЛОМОВНИХ СЕРІАЛАХ ХХІ ст.

Беляковський Іван

студент 3 курсу бакалавріату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Проблема комічного завжди актуальна. Як слушно стверджує Ю. Борев, сміх – сильна зброя, оскільки ніщо так не викриває порок, як усвідомлення того, що він розгаданий, і що з приводу цього вже пролунав сміх. Сміх не тільки карає недосконалість світу, але й, омивши світ свіжою емоційною хвилею радощів і веселощів, перетворює і оновлює його. Сміх – це сила, яка не тільки заперечує, а й утверджує.

Сарказм (грец. *sarkasmos*, від *sarkaō*, букв.: рву м'ясо) – в'їдлива, викривальна, дошкульна насмішка, сповнена презирства. Сарказм вважається різновидом комічного, гострою емоційною оцінкою явищ без підтексту, чим відрізняється від близької за значенням.

Мова англомовних серіалів є надзвичайно образною, емоційно забарвленою, багатою на стилістичні засоби та прийоми, які допомагають краще передати глибокий підтекст, задуманий автором. Гумор, іронія та сарказм – головні стилістичні прийоми, які постають своєрідними ознаками стилю таких серіалів як "The office", "Friends" "Brooklyn 99" та "Big city rush", виявом індивідуального нестандартного мислення, художньою формою, засобом викриття негативних явищ.

Серед продуктивних засобів реалізації гумору ми виділяємо власні імена, гумористичні порівняння та метафору.

1. Власні імена.

"You need not follow but you must witness!" said Peralta while showing off his glorious project

"Oh lookie here, looks like we've got a Dante! Get over it Johnny boy, you've missed the deadline by a week or so".

2. Гумористичні порівняння

"I want to celebrate Halloween with you"

"Great. We'll prepare a peasant outfit for you. But you know what? Your clothes will do"

3. Метафора

"I'm getting off now. Call me when you get home".

"And again Santiano leaves his beloved to travel the seas on her own".

"Look. I haven't fed my dog for a couple of hours now. If you want to be mister smarty pants here - go on. But my dog is getting few today".

Метафора – стилістична фігура, гумористичний потенціал якої зближує непорівнювані на перший погляд об'єкти, викликає несподівані асоціації, і чим більша ця невідповідність, тим сильніший гумористичний потенціал метафори.

Невідповідність стилю висловлювання і його контексту дає підставу для втілення режисерської суб'єктивної модальності негативного характеру.

Саме стиль висловлювання показує протиріччя між його поверхневим і глибинним змістом. Застосовує в своєму мовленні змішання стилів капітан Холт з метою висміяти дитячість та характерну поведінку детектива Перальти. Незважаючи на те, що капітан є людиною надзвичайно стриманою і толерантною він дозволяє собі бути різким та прямолінійним, щоб відкрито висловити своє обурення незграбністю детективів Скаллі та Хічкока. Разом з цим він не опускає жодного шансу висміяти їх.

Він притаманний не всім героям, а лише тим хто наважується відкрито сипати гострою викривальною критикою, обеззброюючи свого супротивника, не ховаючись за інакомовленням.

В розглянутих серіалах ми виокремлюємо три основні форми саркастичних висловлювань.

1. *Rejoinder, repartee, retort, riposte* (дотепна кмітлива відповідь, гостра репліка, заперечення; кпин у відповідь).

2. *Innuendo, insinuation* (інсинуація, жарт, кпин, шпилька, колкість, випад).

3. *Barb, crack, dig, gibe, quip, sally, taunt, twit, wisecrack* (гострість, жарт, глум; гостра репліка, саркастичне зауваження).

4. *Derision, mockery, ridicule* (висміювання; знуцання; насмішка).

Гумор, іронія та сарказм в трьох розглянутих романах вказують на домінантні ознаки режисерського стилю американців, постають засобом розкриття характерів головних героїв, увиразнюють та посилюють конфліктні ситуації, дають змогу їх носіям проявити себе як неповторну особистість, що критично ставиться до недоліків інших персонажів, усталеного ладу та не боїться кинути їм виклик.

Література

1. Борев Ю. Б. Комическое, или о том, как смех казнит несовершенство мира, очищает и обновляет человека и утверждает радость бытия / Ю. Б. Борев. Москва: Искусство, 1970. 272 с.

2. Гальперин И. Р. Стилистика английского языка / И. Р. Гальперин. Москва: Высшая школа, 1977. 332 с.
3. Іздик Ю. Іронія над іронічністю. «Іронія». Збірник статей [Упорядкувальники О. Галета, Є. Гулевич, З. Рибчинська.]. Львів: Літопис; Київ: Смолоскип, 2006. С. 143-144.
4. Ковалів Ю. І. Літературознавча енциклопедія: [у 2-х томах]. Том 1. / Ю. І. Ковалів. Київ: Академія, 2007. 608 с.
5. Ковалів Ю. І. Літературознавча енциклопедія: [у 2-х томах]. Том 2. / Ю. І. Ковалів. Київ: Академія, 2007. 624 с.
6. Пропп В. Я. Проблемы комизма и смеха / В. Я. Пропп. Москва: Искусство, 1976. 183 с.
7. Шонь О. Б. Мовностилістичні засоби реалізації гумору, іронії і сатири в американському короткому оповіданні. *Автореферат дисертації кандидата філологічних наук*. Львів, 2003. 20 с.

РЕАЛІЇ ТА БЕЗЕКВІВАЛЕНТНА ЛЕКСИКА НА ПОЗНАЧЕННЯ ГЕНДЕРУ

Горлецька Катерина

Студентка 4 курсу, група ЛА-371, факультет лінгвістики,

КПІ імені Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Споконвіку культура будь-якої нації слугувала вираженням певних особливостей, звичаїв та традицій, світогляду, політичної позиції, мовної картини світу, а також гендеру. Зазвичай усі ці своєрідності містилися та передавалися у так-званих мовних культурних маркерах – словах, що відносять до безеквівалентної лексики.

До безеквівалентної лексики відносять ті лексичні одиниці, які не мають точних відповідників у інших мовах, що спричинене тим, що у тій чи іншій мові не існує таких реалій, а також лексичних одиниць, які могли б описати певне явище, поняття, об'єкт чи людину [4, с. 18]. Зокрема В. М. Россельс вважає, що за допомогою безеквівалентної лексики можливо точно, коротко та стисло передати значення чи думку, що ґрунтуються на культурних властивостях окремого народу [2, с. 407].

До її складу також відносять реалії – слова на позначення предметів, явищ та різноманітних понять, що характерні лише для окремого народу та описують його культуру, побут, суспільне життя, історію тощо [3, с. 169].

Варто зазначити, що такі лексичні одиниці також можуть відображати гендерні особливості мови. Розглянемо ж, як реалії у складі безеквівалентної лексики позначають жіночу та чоловічу стать.

Найчастіше на позначення гендеру зустрічаються реалії національного та історичного характеру. Наприклад, реалія «*кошовий*» позначає ватажка козацького війська за часів існування Запорізької Січі; застаріле слово «*покритка*» – дівчину-мати позашлюбної дитини. Беручи до уваги реалії англійської мови, зустрічаємо такі слова, як «*tea lady*» – жінка, якій повинні приносити чай у офісі; «*jester*» – блазень при середньовічному дворі [1, с. 30].

До того ж, варто виокремити гендерні реалії, що позначають певну національність чи расу, що характерно саме для англійської мови. До цієї категорії можна віднести такі слова, як «*gin*» – корінна жителька Австралії, що походить із народу аборигенів, «*Charlie*» – чоловік-представник негроїдної раси; «*beebee*» – корінна жителька Індії, що вийшла заміж за європейця [1, с. 29].

Більш того, виокремлюють безеквівалентну лексику на позначення видів діяльності, професій та місцевості проживання. Існують навіть відповідні форми слів, що уособлюють конотацію чоловічої чи жіночої

статі: “*boy-friend*” – “*girlfriend*”; «*вчитель*» – «*вчителька*»; “*rah-rah girl*” – дівчина, що бере участь у групі підтримці спортивної команди у школі чи вищому навчальному закладі; “*himbo*” – «привабливий хлопець, якому не притаманний високий рівень інтелекту»; “*rude boy*” – безробітний юнак, що живе у незаможних районах Ямайки [1, с. 28].

Отже, можна зробити висновок, що гендерні особливості широко представлені у вигляді реалій та безеквівалентної лексики. Кожне покоління утворює нові реалії, пов’язані із швидким розвитком суспільства, яке приносить у життя окремого народу нові явища, професії, прошарки суспільства. Тому, можна із впевненістю стверджувати, що гендерний аспект у різних мовах набирає обертів у використанні та більш обговорюваним у соціумі.

Література

1. Бондаренко О. Етнокультурні антропоніми в українській та англійській мовах. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки (мовознавство)»*. 2010. Випуска 89 (3). С.28-31.
2. Петришен О. Г. Поняття реалія як складова частина безеквівалентної лексики. *Мова і культура*. 2013. Випуск 16. Том 1. С.406-410.
3. Россельс В. М. Перевод и национальное своеобразие подлинника. *«Вопросы художественного перевода»*. Москва: Советский писатель. 1955. 169 с.
4. Суперанська А. В. Загальна теорія власних імен. Москва: Наука. 1978. 160 с.

МЕТАФОРА ЯК ЗАСІБ ПЕРЕДАЧІ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ

Данилюк Анастасія

студентка 4 курсу , факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Протягом тривалого часу науковці намагалися дослідити теоретичний та практичний аспект концепту «метафора». Підвищений інтерес до цього поняття зумовлений тим, що нині явище метафоризації прямо чи опосередковано інтегрувалося практично в усі сфери людського життя та навіть торкнулося гендерних стереотипів.

Згідно з визначенням, поданим ним у «Великому тлумачному словнику сучасної української мови» В. Бусола «метафора» – художній засіб, що полягає у переносному вживанні слова або виразу на основі аналогії, схожості або порівняння, а також слово або вираз вжиті у такий спосіб [1, с. 663]. Нині вона часто використовується з метою найменування гендерних стереотипів у жінок та чоловіків. Процес стереотипізації залучає виключно статичний погляд на людину і суспільство в цілому, й обмежує індивіда послуговуватися стандартним набором характеристик, які мають бути йому притаманними. Однак, метафора здатна виражати типові жіночі та чоловічі якості за допомогою прихованого порівняння з іншими явищами.

Номінація людини в контексті її соціальної ролі представлена великою кількістю метафор, поділ яких здійснюється за двома основними ознаками: характер і поведінка («a grey mouse» – тиха та покірна дівчина, «a peacock» – самозакоханий чоловік, «a hen» – нерозумна жінка, «a black sheep» – паршива вівця – людина, на яку не можна покластися); зовнішність («a little bird» – тендітна дівчина, «a lady piggy» – невродлива жінка, «a giant» – могутній чоловік) [2, с. 88]. Зокрема у сучасному світі зазначення конкретної статі відіграє значно суттєвішу роль при описі зовнішності особи, ніж тоді коли гендерний аспект упускається.

Водночас постійно відбувається осмислення нових метафоричних значень, що яскраво демонструє семантичну природу метафори. Зокрема часто простежується метафоричне перенесення денотату «жінка», яке здійснюється на основі парадигм «жінка-тварина» («a frog» – потворна дівчина; «a butterfly» – легковажна жінка), «жінка-міфічна істота» («a she-dragon» – сильна, непереможна жінка), «жінка-рослина» («a rose» – розкішна жінка), «жінка-явище природи» («a snow drop» – холодна, неприступна дівчина) [3, с. 29]. Кількісний склад гендерних метафор, які позначають жіночу стать переважає і простежується велика кількість перенесень, що віддзеркалюють саме негативну сторону жінки у порівнянні з виразами, що використовуються в зверненні до чоловіків. Таким чином простежується прояв гендерної нерівності.

Отже, саме гендерні стереотипи мають неабиякий вплив на запам'ятовування та трактування людиною інформації згідно з сформованими у її свідомості уявленнями та поняттями про «жіноче» і «чоловіче», а саме гендерна метафора слугує допоміжним засобом передачі певної замаскованої ідеї.

Література

1. Бусол В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.
2. Корольова Н. О. Гендерна маркованість метафори. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2019. № 38. С.87–90.
3. Сукаленко. Т. Метафора як засіб вербалізації гендерних стереотипів. *Мова і суспільство*. 2011. №2. С.23–32.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НАЗВ АНГЛОМОВНИХ ФІЛЬМІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Загородній Матвій

студент 3 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Ми живемо в той період часу коли кіномистецтво грає одну з провідних ролей у вирі інформаційного простору. Художні фільми є не лише розважальною картиною, а й вікном у сприйняття людиною світу навколо і світу всередині самого глядача. Фільми зняті за кордоном дають змогу вітчизняному глядачу краще зрозуміти сприйняття реальності людьми, які знаходяться за межами його власного паркану, що інколи буває настільки високим, що людина має змогу бачити світ навколо лише за допомогою кінокартин.

Сенс, що несе фільм, в першу чергу передається через його назву. Від правильності формулювання назви залежить те, як глядач буде уявляти сюжет та ідею кінокартини, тому при перекладі назв кінострічок, призначених для міжкультурного показу, перекладач повинен вміти трансформувати їх для того, щоб забезпечити адекватне сприйняття фільму представниками іншої лінгвокультури [1]. У зв'язку з цим переклади назв фільмів представляють собою не тільки великий матеріал для дослідження типів еквівалентності, інтерференції, мовних помилок, а й цікаве джерело для виявлення і зіставлення тенденцій перекладу з точки зору перекладацьких стратегій.

На сьогодні є багато фахівців, які вивчають та досліджують проблеми кіноперекладу, зокрема, Н. С. Антонюк, М. М. Берді, Д. М. Бузаджи, Л. В. Горшкова, Г. В. Денисова, М. А. Єфремова, Ю. М. Лотман, Р. О. Матасов, Г. Г. Слишкін, М. С. Снеткова та інші іноземні дослідники, як Агнешка

Жарковська «The Power of Film Translation», М. Бейкер «Routledge Encyclopedia of Translation Studies», Ян Чанг «A Tentative Analysis of English Film Translation Characteristics», М. Кронін «Translation goes to the Movies» [2].

Згідно зі своєю знаковою природою назви кінофільмів відносяться до особливого розряду власних назв або онімів. Для їх позначення існує також термін – «фільмонім». Найважливішою функцією фільмонімів є інформативна функція, яка включає в себе рекламну функцію і функцію впливу на глядача. Вони розрізняються максимально лаконічною структурою і виявляють риси, які притаманні назвам як самостійним одиницям мови [3]. Стилiстичні особливості фільмонімів обумовлені дією маркетингової функції. Стилiстично маркованими є фільмоніми, виразність яких досягається за допомогою мовних засобів різних рівнів. Величезна кількість використання фільмонімів в засобах масової інформації підкреслює не тільки популярність назв кінострічок, а й що дані мовні одиниці увійшли в клас крилатих виразів [4].

Існує три стратегії перекладу перекладу назв англomовних фільмів: прямий переклад англomовних назв фільмів, трансформація назви, заміна.

До назв фільмів, в яких відсутні неперекладні соціокультурні компоненти застосовується прямий переклад. Прямий переклад вважається найбільш точним і адекватним і регулярно використовується в разі, якщо фільмонім складається з власної назви або включає його до свого складу.

Трансформація назви в перекладах обумовлена різними факторами: лексичними, стилістичними, функціональними, прагматичними. Назви багатьох фільмів перекладаються за допомогою заміни або додавання лексичних елементів, а використання ключових слів фільму компенсує в назві смислову або жанрову недостатність дослівного перекладу. Крім усього іншого, це відображає і рекламну функцію назв фільмів. Додавання характеризується тим, що в тексті перекладу збільшується кількість слів.

Заміна назви є однією з найпопулярніших перекладацьких стратегій і вимагає чималих зусиль і творчих здібностей перекладачів, разом зі знанням культурологічних особливостей обох країн. Заміна назви фільму відбувається через неможливість передати прагматичний зміст вихідного тексту. Дана стратегія є різновидом смислового розвитку, де трансформація відбувається вже цілісно, а не за елементами і використовується в тому випадку, коли неможливо передати прагматичний сенс вихідного тексту і доводиться вдаватися до повної заміни назви фільму, так як назва фільму являє собою неперекладне поєднання слів [1].

Переклад фільму завжди супроводжується певними труднощами не лише лінгвістичного, але й технічного характеру, що впливає на ступінь еквівалентності і адекватності перекладу оригіналу, а також на його технічне втілення на екрані. Назва фільму дає першу інформацію, яку глядач отримує про стрічку. Вже судячи з заголовку глядач вирішує, чи ж варто переглядати ту стрічку чи ні. Своєрідна інтрига, смислове наповнення, таємниця криється саме в заголовку. Тож переклад назви кінофільму є надзвичайно важливим і являється одним із нових проблем, які постають перед перекладачем [5]. Для досягнення бажаного успіху перекладачеві необхідні не тільки чудове володіння іноземною і рідною мовами, а й фонові, екстралінгвістичні знання. Крім того перекладач повинен володіти хорошими творчими здібностями і інтуїцією. Обов'язок кожного перекладача полягає в тому, щоб приділяти увагу найдрібнішим і непомітним деталям, бути делікатним у відборі інформації, вивченні чужої культури, щоб виконати професійну місію перекладача, а саме: передавати не тільки слова і ідею тексту перекладу, а й колорит культурного життя народу. При цьому, кінцевий результат перекладу повинен легко сприйматися реципієнтом цієї культури, і, таким чином, перекладач повинен домогтися того ж впливу на одержувача перекладеним текстом, який надає текст оригіналу.

Література

1. Полякова А. А. Трансформации названий кинофильмов при переводе с английского языка на русский [Электронный ресурс]. «*Ogarov-online*». 2017. №14. URL:<http://journal.mrsu.ru/arts/transformacii-nazvanij-kinofilmov-pri-perevode-s-anglijskogo-yazyka-na-russkij>.
2. Зосимова О. В. Способи перекладу назв американських і британських мультфільмів українською мовою.
URL:<http://oaji.net/articles/2017/918-1500031721.pdf>
3. Воронцова И. И. Тенденции перевода фильмонимов в контексте современного российского кинематографического рынка [Электронный ресурс] / И. И. Воронцова, Н. Л. Ткаченко. *Новый филологический вестник*. 2015. № 3(34). С.139-150.
URL:<https://cyberleninka.ru/article/n/tendentsii-perevodafilmonimov-v-kontekste-sovremennogo-rossiyskogo-kinematograficheskogo-rynka>.
4. Леушина А. Ю. Особенности передачи названий фильмов, содержащих реалии: выпускная квалификационная работа: 45.03.02 / А. Ю. Леушина. Пермь, 2016. 47 с
5. Бабенко О. В. Специфіка перекладу назв фільмів [Електронний ресурс] / О. В. Бабенко, Д. М. Добринська, М. Ю. Зайцева. «*Наука. Теория и практика*» Материалы международной научно-практической конференции. Познань, 2012. С.85-89.

ОСОБЛИВОСТІ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Колендзян Максим

студент 3 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Сучасна англійська мова під впливом часу та подій набуває нового лексикону, який народжується у колах молоді та активно розповсюджується. Цей лексикон називається сленгом. Поєднується з такими поняттями як “діалектизм”, “жаргонізм”, “вulgаризм”. Ця лексика не використовується у офіційному спілкуванні, лише у неформальному.

Сленг характеризується надмірною експресивністю, образністю, часто зниженою вульгарною конотацією й навіть наближенням до обценної лексики, яка також активно використовується певними соціальними групами [1].

У сучасній лінгвістиці існують різні підходи до тлумачення терміна “сленг”. За однією з версій, англ. “slang” походить від “sling” (метати, журляти). Таким чином, на думку спадає архаїчне “to sling one’s jaw” – “говорити образливі промови” [2].

Сленг можна поділити на такі групи: “молодіжний сленг”, “професійний сленг”, “SMS сленг” і тд. Але дослідник вважають, що сленг не можна ділити за групами, адже вони всі є взаємопов’язаними.

Сленг використовується для того, щоб додати експресивності, унікальності та гостроти у розмову. Відповідні кола використовують відповідний сленг. У розмовах програмістів, художників, водіїв і тд сленг буде відрізнятися та мати свої фарби. Звідси можна зробити висновок, що для сленга пританна здатність поповнюватися під впливом професійної лексики.

Основні особливості сленгу: швидкоплинність, підвладність мові, нестабільність, невизначеність, неформальність, опозиція до офіційного стилю [2].

Можна виділити такі способи утворення сленгу: одним із найбільш поширених є утворення через метаморфозу. За її допомогою утворюються найуживаніші слова: zombie – втомлена людина. Також сленг виникає у

результаті жартівливих виразів: four eyes – людина в окулярах. Другий спосіб – метонімія: visit lady Perriam – піти до туалету (леді Перріам подарувала коледжу будинок, де тепер розташований туалет) [3].

Окремий вид сленгу – лексика, що вживається під час листування молоді. Молоде покоління часто вдається до певних, часто незрозумілих нам, скорочень. Наприклад: thx, LOL (laughing out loud), BRB (be right back), HAND (have a nice day). Сленг також поповнюється під впливом різних соціальних мереж: Instagram: DM (direct message), F4F (follow for follow).

Інтернет також значно вплинув на розвиток сленгу. Такі слова, як “Prank”, “Meme”, “Collab” стали відомими майже по всьому світу.

Може виникати проблеми щодо перекладу сленгу на іншу мову. Потрібно чітко розуміти, що означає певний жаргон, який емоційний стан надає реченню. У деяких випадках варто пошукати відповідник сленгу, у деяких – транскрибувати його, якщо це буде зрозуміло для читача. Наприклад слово “Meme” можна перекласти як “мем” або “жарт”.

Література

1. Особливості перекладу англomовних лексем молодіжного сленгу українською мовою. Київ, 2019. URL: <https://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Konkursna-robota-PEREKLAD-SLENHU.pdf>

2. Палагута І.В. Особливості молодіжного сленгу в англійській мові, URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/8688/1/%D0%9E%D1%81%D0%BE%.PDF>

3. Тимошенко Т. І. Лексичні особливості англійського молодіжного сленгу (на прикладі неформальних висловлювань американських студентів). URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/11081/1/T_Tymoshenko_VPIP_11_GI.pdf

ОСОБЛИВОСТІ ПОНЯТТЯ ОБРАЗУ

Краснова Інна

студентка 3 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: ст. викладач, к.пед.н. Ващило О.В.

Образ – суб'єктивний феномен, що виникає в результаті предметно-практичної, сенсорно-перцептивної, розумової діяльності, що представляє собою цілісне інтегральне відображення дійсності, в якому одночасно представлені основні категорії (простір, рух, колір, форма, фактура і т.д.). В інформаційному відношенні образ являє собою незвично ємну форму репрезентації навколишньої дійсності [2].

На думку дослідниці Лисенко Є.А.: “Образ як конкретно-чуттєва даність виникає у свідомості людини стихійно, натомість довільно створених образів немає. Їх формування пов'язане зі своєрідним освоєнням навколишнього світу: деякі риси та властивості, притаманні словесному образу висвітлюють минулі уявлення людини буквальный смисл яких із плином часу вивітрився” [3, с. 115].

Питання щодо утворення образів не давало спокій як психологам, так і філософам. Імовірно, одним з найвагоміших внесків у цій сфері стали роботи Гастона Башляра. За уявленнями філософа, образ виник прямо з людської свідомості, із самого серця.

З точки зору французького дослідника, інтелектуальна критика поезії ніколи не приведе до центру, де формуються поетичні образи. Він вважав, що образ виникає в свідомості поета, який не здатний повністю контролювати цей процес і тому не розглядається як “причина” його виникнення. Оскільки образ не має “причини” й минулого, отже – він є об'єктом сам по собі, окремим від свого творця та окремим від об'єкта, який він описує [1].

Отже, в інформаційному відношенні образ являє собою незвично ємну форму репрезентації навколишньої дійсності. Питання щодо його утворення не давало спокій як психологам, так і філософам. Імовірно, одним з найвагоміших внесків у цій сфері стали роботи французького мислителя Гастона Башляра.

Його філософія дійсно відповідає дещо загадковій природі образу, яку важко визначити. Звідки він береться – питання, яке, ймовірно, ніколи не буде вирішено, але досить сказати, якщо підійти до його створення без зайвої інтелектуалізації, принаймні, зможемо випробувати його на собі.

Література

1. Університет Пердью [Електронний ресурс]. Вест-Лафайетт, США. URL:https://owl.purdue.edu/owl/subject_specific_writing/writing_in_literature/image_in_poetry/index.html
2. Безпечний І. Теорія літератури [Електронний ресурс] / Безпечний І. Образна специфіка літератури. Загальні поняття теорії літератури. URL: <https://ukrlit.net/info/bezpechniy/3.html>
3. Лисенко Є.А. Образ, словесний образ, художній образ: уточнення понять [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика». Електронне наукове фахове видання.* № 34. Херсон, 2018. URL:<https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/708892.pdf>

ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ

Муха Валерія

студентка I курсу бакалаврату, Інститут телекомунікаційних систем

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Гендерні стереотипи починаються з того, хто засвоїв їх у дитинстві, нормалізував за своє життя та нав'язав нащадкам.

Ще в дитинстві дівчат привчають до «дівочих» кольорів, а хлопців, що саме «Козаки-розбійники» - гра майбутніх чоловіків. Не всі люди усвідомлюють, але через такі кроки дитина формує своє уявлення про стать та її модель поведінки надалі. Наприклад: хлопчику пропонують зіграти роль батька в грі «донька-матері» - більшість батьків віднесуться неоднозначно до такої пропозиції їх сину. Таким чином, цей хлопчик несвідомо може зафіксувати, що діти-заняття для дівчат та жінок. [2]

Дитина бере для себе приклад поведінки зі своїх батьків, але не менший вплив мають казки та мультфільми. Більшість казок про принцес, які знають 90% людей - історії, де вирішення проблем принцеси йде через її одруження чи зустріч із майбутнім чоловіком. Проаналізувавши казку «Попелюшка» [6], можна навести один з найяскравіших прикладів, коли головна героїня «вирішує» всі свої проблеми шлюбом із королевичем. «Білосніжка та 7 гномів», «Спляча красуня»-історії де на допомогу головній героїні йде чоловік. Таким чином формується певна закономірність, яка узгоджує алгоритм: наявність проблеми-шлюб або стосунки із молодим чоловіком-проблема вирішена.

Зазначимо, що ці казки дійшли до нас вже в своєрідній переробленій формі. Вони є авторськими, але при перекладі певний сенс утрачено. Гарним прикладом, коли події у творі були змінені-казка «Русалонька» Г.К. Андерсена [7]. В оригінальній версії, головна героїня стала піною. Це зображує читачу, що може бути, якщо людина губиться у власних почуттях, втрачає себе. Казка вчить тому, що дії несуть свої наслідки. Та в 1989 році кінокомпанія «Дізней» ілюструвала мультиплікаційний фільм «Русалонька», де героїню рятує її батько і діти спостерігають хепі-енд. Суть історії повністю перевернуто: замість моралі про любов до себе та поваги до своїх потреб, юні глядачі побачили модель «Яке б імпульсивне рішення ми

не приймали - чоловік нас врятує». Аналогічним випадком є сюжет казки «Синя борода» Шарля Перро [6]. Через те, що головна героїня вирішила послухатися наказу, рятувати свою сестру мали її брати.

З іншого боку для хлопчиків створюється ідеальна можливість спостерігати за жінками, які не можуть за себе постояти, і якщо якась проблема настає, весь тягар вирішення скрутної ситуації буде на ньому. Образ принцеси, окрім слухняності та доброти, ілюструє інфантильність в поступках та безпомічність.

Водночас, з позиції сучасної риторики, негативні жіночі образи, не такі вже й негативні. Образ такого персонажа в казках, автори, як правило, створювали за такими параметрами: незалежність у своїх рішеннях, пріоритет віддається своєму серцю, сила та впевненість в собі, всі навички антагоніст отримує з власного досвіду, а зовнішній вигляд диктується особистим бажанням та настроєм. Таким чином індепендентність жінки осуджується, а причини для поведінки героїні замовчуються, створюючи образ істеричної особистості.

Дитячий розвиток як дівчини так і хлопця, на сьогоднішній день, відрізняються. В результаті чого, основною проблемою являться те, що представники жіночої статі мають краще розвинений показник EQ, що відповідає за емоційний інтелект, а представники чоловічої - показник IQ, що відповідає за розумовий інтелект. Це означає, що жінки більш здатні до емпатії. Ще 100 років назад науковці стверджували, що жінки поступаються інтелектом, тому, по-замовчуванню, не допускали жінок до наукової діяльності, а дослідження над роботою кір головного мозку були основані на біологічних матеріалах особи чоловічої статі. Таким чином жінку відсторонювали від ключових ролей в суспільстві через відсутність розуміння її анатомічних та психологічних особливостей [3].

Таким чином можна зробити висновок, що завдяки створенню психологічно здорових моделей жінки та чоловіка в дитинстві малечі,

можна досягти результат у вигляді взаємоповаги людей незалежно від гендеру. Формування стереотипів - процес циклічний, та лише дослідження особливостей патріархального суспільства та його методів впливу на свідомість людей можна перемогти формування представлення про певний гендер на рівні джерела їх розповсюдження [4]. Діти - це квіт націй, якому легше пояснити, що означає свобода та любов до себе, аніж дорослим, які все життя прожили зашорені уявними рамками та стелями над головою.

Література

1. Гендерні стереотипи і ставлення громадськості до гендерних проблем в українському суспільстві. / Інститут соціології НАН України Центр соціальних експертиз. Розділ 4. Контент-аналіз матеріалів у друкованих засобах масової інформації під кутом гендерних відносин, 91 с.
2. Гогенбум М. Як іграшки, що ми купуємо дітям, впливають на їхнє життя. BBC Future, 2021.
3. Робсон Д. Чи відрізняється насправді мозок чоловіка і жінки? BBC Future, 2019.
4. Гендерна рівність і розвиток: погляд у контексті європейської стратегії України (Дослідження проведене за підтримки Уряду Швеції). *Матеріали від Центру Разумкова*. 2016
5. Скорик М.М. Місце гендерних стереотипів у соціально-нормативній сфері українського суспільства *«Формування гендерного паритету в контексті сучасних соціально-економічних перетворень»*. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 5-7 грудня 2002.
6. Перро Ш. Попелюшка. 1697.
7. Перро Ш. Синя борода. 1697.
8. Андерсен Г.К. Русалонька. 1837.
9. Жук Т.В. Гендерні стереотипи в радіопрограмах. / Розділ 2.1. Співвідношення представленості гендерних ролей чоловіків і жінок у ЗМК. *На матеріалі контенту радіостанції «Громадське радіо»*. 9 с.

ПРОЯВИ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ У МОЛОДІЖНОМУ СЛЕНЗІ

Панчук Євгенія

студентка 4 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Функціонування поняття «гендер» бере свій початок з давніх часів і активно функціонує у сьогоденні. Воно просочилось у всі аспекти життя, а також і у мову, яка є основним способом щоденного спілкування. Сучасна мова має чимало джерел поповнення та насичена різними пластами лексики, зокрема – сленгом.

Наразі ведуться дискусії щодо уніфікації визачення терміну «сленг», оскільки науковці мають різні погляди на диференціацію цього поняття. Якщо звернутися до Українського тлумачного словника, то він пропонує такі визначення: 1) розмовний варіант професіонального мовлення; жаргон; 2) жаргонні слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків, які, проникаючи в літературну мову, набувають помітно емоційно-експресивного забарвлення [2, с. 637]. Зважаючи на запроноване визначення, яке повідомляє, що сленг охоплює різні соціальні групи, він, відповідно, і торкається поняття «гендеру» та прояв стереотипів щодо нього у мові.

Щодо гендерних стереотипів, які стосуються жінок, то зазвичай вони охоплюють такі групи: важливість візуальної привабливості (peach, chick) або акцентування на непривабливості (snake, cow, crown) жінки, сексуальний потяг та цнотливість (cherry, maiden – цнотлива, bimbo – приваблива, але не дуже розумна дівчина), риси характеру (bimbette – нерозумна дівчина,

battleaxe – диспотична, владна жінка). У цьому шарі лексики проявляється стереотипне поняття про соціальну роль жінки та висвітлення, ведення та її погляди щодо особистого життя.

Стереотипність щодо чоловіків у мові проявляється у зображенні їхньої аморальності, перелюбства, невихованості або грубості [1]. Проілюструвати це можуть такі приклади: womanizer, skirt-chaser – бабій, simp – підлабузник. З іншого боку, існує лексика, яка описує негативне ставлення до відсутності стереотипних уявлень про силу чоловіка, наприклад wimp, wuss – тухтій. Відповідно, обидві статі зазнали негативної генералізації і так званого «клеймування».

Отже, гендерні стереотипи досі мають прояв у мові, а також у слензі. Типові уявлення та переконання про жінку та чоловіка яскраво демонструються у мовленнєвих патернах різних соціальних та вікових груп.

Література

1. Дорда В. О. Гендерні аспекти молодіжного сленгу США. *Вісник Сумського державного університету. Серія «Філологія», № 1*. Суми: Видавництво СумДУ, 2008.

2. Яременко В., Сліпущко О. Новий тлумачний словник української мови [у 4-х томах] для студентів вищих та середніх навчальних закладів. Київ: Аконіт, 1998. 944 с.

НАУКОВІ ПАРАДИГМИ У ЛІНГВІСТИЦІ

Рапута Альона

студентка 3 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О.В.

Уявлення про парадигму бере свій початок ще з часів античності. Протягом багатьох століть це поняття використовувалося здебільшого на позначення зразка словозміни в метамові лінгвістичного опису.

Позитивіст Г. Бергман вперше запровадив у філософію термін «парадигма», проте перевага у його розповсюдженні належить американському історику науки Т. Куну. У 1962 році видається книга Т.Куна «Структура наукових революцій», у якій автор вперше ставить питання про значення цього терміну. Т.Кун пропонує розглядати парадигму як наукове співтовариство, яке керується у своїй дослідницькій діяльності певною сукупністю знань і підходів до об'єкта дослідження.

Термін «парадигма» до сьогодні ще не отримав точного визначення, проте в найширшому значенні парадигма – це сукупність загальних ідей, фундаментальних підходів, які спрямовують наукові дослідження, є визнаними на даний час, це модель, яка є взірцем для вирішення дослідницьких задач.

Вирізняють три наукові парадигми – порівняльно-історична, системно-структурна і антропоцентрична. Також існує синергетична парадигма, яка тільки розробляється і вважається парадигмою майбутнього.

У першій чверті XIX ст. виникла перша наукова парадигма в лінгвістиці – порівняльно-історична, утворена спеціальним науковим порівняльно-історичним методом дослідження мови.

Порівняння стало засобом систематизації мовного матеріалу, а історичний підхід до вивчення мови – головним принципом дослідження, що є здобутком цього напрямку. У межах порівняльно-історичної парадигми було введено поняття споріднених мов, доведено спорідненість індоєвропейських мов, створено перші типологічні та генеалогічні класифікації, історичні фонетики та граматики європейських мов.

Системно-структурна парадигма виникла в лінгвістиці у XX столітті. Для цієї парадигми характерні виявлення та угруповання мовних одиниць, їх

систематизація і класифікація, об'єднання цих одиниць в нерозривне ціле - мовну систему.

Усе різноманіття визначень мови як системи зводиться до того, що мова є система систем, всередині якої розрізняють фонетичну, морфологічну, лексичну, синтаксичну та ін. підсистеми.

Антропоцентрична парадигма опрацьовується в останні десятиліття. Ідею антропоцентричності мови можна вважати ключовою і загально визнаною у сучасній лінгвістиці. Антропоцентрична парадигма виводить на перше місце людину, а мова вважається головною характеристикою людини, її найважливішою складовою.

Синергетична парадигма перебуває у стані становлення і віддзеркалює основні риси сучасного наукового мислення – прагнення до інтегративності методологій і міждисциплінарності дослідницької діяльності.

Отже, у лінгвістиці наукова парадигма – це панівна на кожному етапі історії лінгвістичних учень система поглядів на мову, яка визначає предмет і принципи лінгвістичного дослідження відповідно до культурно-історичного й філософського контексту епохи.

Література

1. Кун Т. Структура наукових революцій. Порт-Роял, 2001.
URL:<http://izbornyk.org.ua/kuhn/kuhn.htm>
2. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: Термінологічна енциклопедія / О.О. Селіванова. Полтава: Довкілля-К, 2006.
3. Васильева С.Г. Бодуэн де Куртенэ и антропоцентрическая парадигма лингвистики XX века / С.Г. Васильева
4. Кун Т. Структура научных революций / Т. Кун. – Москва: Прогресс, 1977

5. Голубовська І.О. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики: курс лекцій / І.О. Голубовська, І.Р. Корольов. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2011

РОЛЬ ФЕМІНІТИВІВ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Шумка Христина

студентка 4 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Сьогодні все більше спостерігається неспинний процес розвитку гендерної лінгвістики та рекордних змін зазнали найменування осіб жіночої статі в сучасній українській мові. Дослідження фемінітиву є дуже актуальним у наш час, адже сьогодні проблема рівності жінки й чоловіка охопила всі сфери сучасного соціуму та впливає на їх роль та місце в суспільстві.

Фемінітиви – це слова жіночого роду, які є парні або альтернативні аналогічним поняттям чоловічого роду. Наприклад: професор – професорка, друкар – друкарка, льотчик — льотчиця.

Фемінітиви сьогодні становлять доволі велику групу слів в понад п'ять тисяч номінацій. Вони мають статус самостійних лексичних одиниць, характеризуються різними стилістичними ознаками, мають усталену словотвірну базу, самі виявляють словотвірну спроможність і мають належну термінологічну базу.

У сучасній українській мові фемінітиви з суфіксом -ка доволі часто використовуються як у народі так і у засобах масових комунікацій. Наприклад: товаришка, юристка, націоналістка, директорка, лідерка тощо. Олександр Пономарів вважає, що коли жінки почали опановувати

«чоловічі» професії, тоді і почали формуватися слова на їх позначення. Але автор, також, зазначає, що «фотографиня» та «продавчиня» більше відповідає українському словотвору ніж наприклад «продавщиця» [2, с. 57].

У виданні «Сучасного українського орфографічного словника» немає корелятивних пар до таких іменників як: ветеринар, декан, демонстратор, ілюстратор, коментатор, конструктор, косметолог, лектор, мер, ректор, стоматолог тощо.

Суфікси -иц, -ин, -к використовуються для словотвору фемінізованих назв професій та посад. Такі слова як дослідниця чи викладачка стали загальноживаними у сучасній українській мові, а такий іменник як адвокатеса чи депутатка, уже зустрічається у словниках, але ще не є часто вживаним соціумом.

Отже, в сучасній українській мові ще є безліч професій, які мають лише форму чоловічого роду. Розвиток фемінітивів є доволі динамічним, а тому потребує постійного дослідження спеціалістів.

Література

1. Мельник Ю. Об'єктивація гендерних стереотипів у сучасній лінгвістичній науці. Вісник Житомирського державного університету. Філологічні науки. Випуск 45. 2009. С. 110–114.
2. Пономарів О. Культура слова: мовностилістичні поради. *Навчальний посібник. 2-ге видання, стереотип.* Київ: Либідь, 2001. 240 с.
3. Cameron D. Performing Gender Identity: Young Men's Talk and the Construction of Heterosexual Masculinity. *Language and Masculinity* / Edited by Johnson S. and Meinh of U. N. Blackwell Publishers. 1997. P. 45–63.

СЕКЦІЯ № 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

МОВНІ КЛІШЕ ТА СУМІЖНІ ЯВИЩА

Коломієць Валерія

студентка 4 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики,

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: викладач Гавриленко В.М.

Дослідники мовних кліше розглядають різні аспекти цього мовного знака. Важливим для вивчення походження та функціонування мовних кліше є його виокремлення з-поміж суміжних мовних явищ.

Наголошує на розбіжності термінів «мовне кліше» і «штамп» І. Сковронська, яка стверджує що, незважаючи на притаманні обома поняттям негативні ознаки, вживання клішованих одиниць є загалом виправданим, тоді як вживання штампів є недоцільним. На думку дослідниці, «кожна мова має свою базу штампових виразів, що загалом знижує емоційно-експресивний вплив на читача...» [3, с. 325].

Певного негативного відтінку надає поняттю «штамп» І. Серебрянська, а термін «кліше» визначає як більш позитивно маркований. Мовні штампи у цьому аспекті вважаються стертими, колись образними неточними висловами, зайвими словами, стилістично невмотивованими повторами, які створюють негативний стилістико-смісловий ефект: у *березні місяці* (березень і є місяцем); *більша половина* (правильно – більша частина); *живопліт із кущів* (*живопліт і є кущем*), тоді як за допомогою мовних кліше процес спілкування полегшується, відбувається економія зусиль та часу і для особи, яка говорить чи пише, і для того, хто слухає чи читає (*підтримувати дипломатичні відносини; сфера обслуговування; одержувати інформацію; if it's not too much trouble* «якщо це не

обтяжливо»; *as far as I know* «наскільки я знаю»; *as you know* «наскільки ви знаєте») [2, с. 167].

У наукових розвідках доцільним є розмежування понять «штамп» і «кліше». Раціональним є твердження про неточність штампованих фраз, що часто-густо можна сплутати з явищем «кальки», яка асоціюється з неволодінням того, хто їх вживає, лексичним матеріалом конкретної мови.

Мовні кліше досліджували також щодо їх належності до фразеології. Загалом науковці виокремлюють кліше від фразеологізмів та виділяють їх в особливий клас лексико-фразеологічних одиниць, беручи до уваги критерії частотності їх відтворюваності в мовленні, появи кліше у певних умовах мовленнєвого акту й у стереотипних ситуаціях-контекстах [1, с. 34].

Вчені наголошують на реалізації семантики кліше лише в наявному контексті, який залежить від обрання певного слова чи вислову, що зумовлений спрямуванням на конкретний комунікативний ефект. Вказане знаходить своє підтвердження при наданні мовним кліше ознак вільного словосполучення (дієслівно-іменникового, іменниково-прийменникового) та свідчить про необразний характер названих одиниць, котрим не завжди властиве переосмислення значення [4, с. 17].

На противагу стилістичному підходу, основою якого є ситуативна знаковість та стандартизованість мовних одиниць, головний акцент у фразеологічному підході звернено на фіксовану статусну роль для кожного мовного кліше та відсутність важливості для знаходження значення цілої одиниці постійного переосмислення кожного члена конструкта.

Певна частка мовних кліше характеризується емотивними та оцінними значеннями, певним переосмисленням компонентів, що підтверджується низкою досліджень, де клішовані одиниці аналізуються в площині фразеології. Е. Партрідж визначає специфіку змінних словосполучень, фразеологізмів і стійких висловів, а також займається дослідженням функціонування лексико-фразеологічних одиниць:

unrestrained habitual drunkenness «безпробудне пияцтво»; *correspondence course* «заочне навчання»; *to sting to the quick* «зачіпати за живе». Зазначені словосполучення містять у собі додаткові оцінні значення, які доповнюють семантику кожного зі слів-складників. В цю ж групу відфразеологічних одиниць з емотивним значенням входять прислів'я та приказки (*As ugly as sin* «Жахливий як гріх»; *All that glitters is not gold* «Не все те золото, що блищить»; *Easier said than done* «Легше сказати, ніж зробити»; *Better late than never* «Краще пізно, ніж ніколи» тощо) [5, с. 8].

Таким чином, можемо зробити висновок, що мовні кліше – це універсальне явище в мовній системі, яке не ототожнюється з іншими поняттями, а співіснує з ними, визначаючись стандартизованим конструктом, що відображає процес семіотизації стереотипних ситуацій на рівні спілкування представників однієї культури і в міжкультурній комунікації.

Література

1. Вишнеvsька Н.Ю. Кліше як мовна одиниця: проблеми кліше в мовознавстві. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Філологічні науки*. Збірник наукових праць [Відповідальний редактор Г. В. Самойленко]. Книга 3. 2013. С. 33–36.
2. Серебрянська І.М. Стилiстичні особливості та культура ділової усної комунікації. *Вісник Сумського державного університету. Серія Філологія*. [Головний редактор О. Г. Ткаченко]. Том 1. № 1. Суми: СумДУ, 2007. С. 166–172.
3. Сковронська І. Ужиток фразеологічних одиниць, штампів та кліше у двомовному публіцистичному тексті. *Теле- та радіожурналістика*. Збірник наукових праць [Головний редактор В. В. Лизанчук]. Вип. 9 (Ч. 2). Львів: Львівський національний університет ім. Франка, 2010. С. 324–329.
4. Ужченко В.Д. Фразеологія сучасної української мови. *Навчальний посібник*. Луганськ: Альма-матер, 2005. 400 с.

5. Partridge E. A dictionary of clichés: with an introductory essay. London and Boston: Routledge and Kegan Paul, 1978. 261 p.

СПЕЦИФІКА ДОСЛІДЖЕННЯ КОМІЧНОГО В АУДІОВІЗУАЛЬНОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Лисюк Ксенія

студентка 4 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: канд. пед. наук, ст. викладач Ващило О.В.

Поняття комічного, як і аудіовізуальний переклад з погляду походження, концептуалізації, мети, методології та розвитку є предметами дискусій цю мовознавстві. Варто зазначити, що комічне досліджували ще за часів Стародавньої Греції. С. Аттардо стверджує, що література одностайно вважає Платона першим теоретиком комічного і що Цицерон ввів відмінність між вербальним (*de dicto*) та референтним (*de re*) комічним. Вчений також вважає, що таксономія, представлена Цицероном, є першою спробою систематики комічного з погляду лінгвістики [2, с. 18-28].

У наш час теорії комічного зазвичай поділяють на три широкі родини: когнітивну, соціальну та психоаналітичну [2, с. 47; 8, с. 31-40]. У той час як когнітивна родина комічного має справу з проблемами невідповідності чи контрасту, соціальна родина включає такі явища, як ворожість, агресія, перевага, тріумф, насмішка та приниження. Психоаналітична родина комічного пов'язана з проблемами звільнення, сублімації та економії (ментальної енергії) і стосується розрядження психічної енергії, яка замість цього використовувалася б для придушення психічної діяльності.

Мова комічного була в центрі уваги кількох досліджень, а саме: В. Раскіна, У. Неша, С. Аттардо, Ж-М. Дефайса і Д. К'яро [8; 7; 2; 4; 3]. Проте

досі існує обмаль досліджень щодо специфіки комічного в аудіовізуальному перекладі. Більшість досліджень на цю тему з'явилася в останнє десятиліття 20-го століття, головним чином у формі кандидатських і магістерських дисертацій. Ключовим у цій сфері є дослідження доктора наук П. Забальбеаскоа, присвячене озвученню аудіовізуальних комедій з англійської на іспанську. Відтоді нове тисячоліття стало свідком розквіту цього дослідницького поля з роботами С. Ясканен, А. Фуентес Луке, Д. Асімакуласа тощо [6; 5; 1].

Статті про явище комічного також можна знайти в деяких спеціалізованих перекладацьких журналах, наприклад роботи П. Забальбеаскоа, присвячені дубляжу, і Д. Асімакуласа, який розглядав субтитрування комічного. Крім того, деякі статті, опубліковані в спеціальному випуску журналу “The Translator on Translating Humor під редакцією Vandaele”, дають уявлення про переклад комічного на екрані. Ж. Діас Сінтас і А. Ремаель також приділяють особливу увагу субтитрам різних видів комічного.

Все сказане дає змогу зробити висновок, що вчені досліджували питання комічного тисячоліття тому, проте дослідження в галузі аудіовізуального перекладу комічного з'явилися відносно нещодавно. З роками інтерес до комічного та його перекладу в аудіовізуальних текстах неухильно зростає, а академічні конференції почали включати статті, а іноді й цілі панелі, присвячені комічному в аудіовізуальних творах. Академічні публікації також еволюціонували від розділів або окремих статей до спеціальних випусків і навіть збірок, присвячених перекладу комічного на екрані, як свідчення постійного інтересу до цієї теми, який триває й досі.

Дослідження цього явища можуть бути використані в подальшому вивченні особливостей відтворення комічного в аудіовізуальному перекладі.

Література

1. Asimakoulas, D. Subtitling humour and the humour of subtitling: A theoretical approach to the translation of verbal humour and subtitling with respect to the Greek subtitled versions of Airplane! and Naked Gun. MSc dissertation. Manchester: University of Manchester. 2001.
2. Attardo, S. Linguistic Theories of Humor. Berlin: Mouton de Gruyter. 1994. 426 p.
3. Chiaro, D. The Language of Jokes: Analysing Verbal Play. L. N. Y.: Routledge. 1992. 129 p.
4. Defays, J. M. Le comique: principes, procédés, processus. Paris: Seuil. 1996.
5. Fuentes-Luque A. La recepción del humor audiovisual traducido: estudio comparativo de fragmentos de las versiones doblada y subtitulada al español de la película "Duck Soup", de los hermanos Marx. Tesis doctoral. Granada: Universidad de Granada. 2000. 395 p.
6. Jaskanen, S. On the inside track to Loserville, USA: Strategies used humor in translating humour in two Finnish versions of Reality Bites.
URL: <http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/hum/engla/pg/jaskanen/ch2.html>
7. Nash, W. The Language of Humour: Style and technique in comic discourse. London; New York: Longman. 1985. P.9
8. Raskin, V. Semantic Mechanisms of Humor. Dordrecht; Boston; Lancaster. 1985. 302 p.

ПРАГМАТИЧНІ АДАПТАЦІЇ У ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНИХ ПРОМОВ ТА СТАТЕЙ TED

Хованець Світлана

студентка 4 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

TED (Technology Entertainment Design) - це не комерційний американський фонд, який проводить конференції від прогресивних людей із різних галузей. Всі виступи спікерів відбуваються під гаслом «Ideas Worth Spreading» («ідеї, варті поширення») [5].

Американський філософ Ч.В. Морріс визначає прагматику як науку, що вивчає відносини між знаками та їх користувачами [3, с. 63].

За А. Швейцером, прагматична адаптація – це перетворення вихідного тексту із врахуванням його прагматичного значення, тобто особливостей сприйняття інформації, яку передає цей текст, зі сторони її одержувачів [4, с.16]. Види прагматичних адаптацій:

1. З метою адекватного розуміння інформації [2, с. 215]:

- введення додаткової інформації. Наприклад, “Meagan O’Reilly, staff psychologist” було перекладено як “Міг-ген О’Райлі, штатна психологиня”. В українській мові вживання фемінітивів досить актуальне, тому зробили уточнення, що це психолог-жінка.

- видалення зайвої інформації. Інколи у тексті оригіналу присутні зайві деталі, що обтяжують читача. Як-от: “This undoing may take a while to happen so we should be patient, cautions O’Reilly. “It’s a process, and I call it lifespan work.” ” переклали так: “Так, це може забрати чимало часу, тому, перш за все, варто набратися терпіння. Цей процес може тривати упродовж всього життя.” У перекладі прибрати пряму мову, оскільки за контекстом статті і так зрозуміло, що все написане - це переказ слів одного і того ж спеціаліста.

- генералізація. Конкретні явища чи предмети можуть змінювати на загальні задля спрощення тексту. “He decided he would aim for a certain ratio of bluffs to “value bets”— bets when he actually had a good hand — in a given game.” у перекладі звучить так: “Він вирішив дотримуватися певного співвідношення в блефуванні під час гри. Коли на руках були справді

хороші карти — Матрос боровся за банк.” Перекладач упустив поняття “value bets”, яке позначає певний стратегічний трюк і буде незнайоме більшості.

2. З метою збереження початкового емоційного впливу [2, с. 217].

○ заміна/експлікація емоційних чи асоціативних символів. “Things that you genuinely enjoy” переклали як “речі, від яких ви по-справжньому кайфуете”. Перекладач підняв емоційність висловлювання. А тут навпаки знизив: “Recognize that you have value — period.” - “Визнайте та усвідомте власну цінність”.

3. З метою адаптувати текст під конкретного рецептора (з допуском значного відхилення у формулюванні) [1, с. 23]

○ локалізований переклад. У цій адаптації перекладач повністю змінює формулювання або певні ключові моменти на користь збереження бажаного ефекту тексту перекладу. Наприклад, переклади назв деяких фільмів: “The Fast and the Furious” – «Форсаж», “I Feel Pretty” – «Красуня на всю голову», “Ford vs Ferrari” - «Аутсайдери». У перекладах TED-промов таких випадків локалізації практично не трапляється, оскільки сама ідея TED не передбачає сильного видозмінення поширюваної інформації.

4. З метою виконати над завдання [1, с. 24-25].

○ екстраперекладацькі адаптації, які ставлять додаткову функцію у пріоритет над адекватністю та точністю перекладу (модернізація застарілого тексту, спрощений варіант перекладу спеціалізованого тексту для широкої аудиторії тощо). Такі додаткові функції у перекладачів TED-промов відсутні, оскільки текст промови завжди перекладається з повним збереженням ідеї промови.

Отже, прагматичні адаптації яскраво простежуються у матеріалі перекладів англомовних промов та статей TED та є невід’ємною їх частиною для адекватного та якісного перекладу.

Література

1. Есаянц М. М. Коммуникативно-прагматическая интенция переводчика в плане проблемы понимания художественного текста / М. М. Есаянц. *Научный Вестник*. №6. 2007. С. 23-27.
2. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): учебник для институтов и факультетов иностранных языков / В. Н. Комиссаров. Москва: Высшая школа, 1990. 253 с.
3. Моррис Ч. Основания теории знаков: перевод с английского В. П. Мурат. Москва: Радуга, 1983. С. 37-89.
4. Швейцер А.Д. Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты. Москва, 1988. 216 с.
5. Що таке TEDx та чому варто витратити час на перегляд цих відео. URL: <https://nachasi.com/creative/2018/04/26/shho-take-tedx/>

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

Чеботар Богдан

студент 3 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики,

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Перекладознавство як сучасна наукова дисципліна спрямовано на дослідження закономірностей у співвідношенні між текстом мовою оригіналу (МО) і текстом мовою перекладу (МП), узагальнення висновків з конкретних досліджень у світлі наукових знань у синхронії і діяхронії, вдосконалення практичного перекладу шляхом застосування необхідних теоретичних знань. [1:3].

Сучасне перекладознавство характеризується різноманітністю теоретичних концепцій і методів дослідження. У межах перекладознавства вивчаються літературознавчі, лінгвістичні, етнографічні та інші аспекти

перекладацької діяльності, на основі яких, як зазначає М.А. Задорожная, оформилися такі сучасні напрями: психологічне перекладознавство, літературне перекладознавство, етнографічне перекладознавство, історичне перекладознавство, когнітивне перекладознавство і т. ін. [4, с. 5-6]. Найбільшої уваги перекладачів і науковців потребує лінгвістичне перекладознавство (або лінгвістика перекладу), яке досліджує лінгвістичні закономірності перекладу, особливості відтворення одиниць МО у МП і має безпосередню практичну спрямованість [2:4].

Професійна компетенція перекладача передбачає ознайомлення його з основними положеннями сучасного перекладознавства і формування вмінь та навичок використовувати їх на практиці. Вивчення праць вітчизняних й іноземних теоретиків перекладу складає суттєву частину підготовки майбутніх перекладачів-професіоналів. На сучасному етапі розвитку перекладознавства основними проблемами були визначені такі: 1) відтворення відповідної емоційності висловлення шляхом добірки еквівалентних “маркерів емотивності”; 2) необхідність пом’якшення ілюктивної сили емоційного висловлення та її обумовленість; 3) способи перекладу інтертекстуальності; 4) переклад рекламних, публіцистичних та інших текстів, що мають структуру блоків [3:5].

Суспільне значення перекладу визначається насамперед тим, що саме шляхом перекладу відбувається розвиток і перекладу, і суспільства, завдяки перекладу та ЗМІ сучасні спільноти мають можливість триматися на майже однаковому рівні інформаційного забезпечення і розвитку [4:6]. У процесі розвитку суспільства перекладацька техніка все більше ускладнювалася, постали нові завдання перед перекладом, що привело до створення типології видів перекладу, перекладацьких трансформацій, технік перекладу, перекладацького скоропису, підвищення вимог. У наш час на допомогу перекладачеві прийшли різні технічні засоби та ЗМІ, що, без сумніву, є значним кроком уперед. Внаслідок інтенсивного розвитку

науково-технічного прогресу на сучасному етапі від перекладача вимагаються високорозвинені розумові здібності, пам'ять, миттєва реакція на висловлене [5:8].

У процесі виконання перекладу відбувається двосторонній процес збагачення національної культури: з одного боку, це переклад іншомовних культурних надбань рідною мовою, а з іншого боку – переклад творів рідної літератури іншими мовами з метою популяризації і пропаганди національної культури. У цьому плані перекладач повинен залучати фонові знання, які сприятимуть підготовці повноцінного правильного перекладу [6:10].

Світова література (і її окремі національні напрямки) останнім часом суттєво збагатилася за рахунок художніх перекладів майже з усіх розвинених мов світу. Перекладені твори стають надбанням літератури тієї нації, на мову якої здійснено переклад. Переклад є лінгвістичним процесом, під час якого відбувається трансформація тексту з одної мови на іншу. За допомогою перекладу розповсюджується інформація, перетворюється система художніх образів, персонажів твору МО у відповідну систему в МП (в умовах літературного художнього перекладу). На переклад впливають закони розвитку мови, її функціонування [7:12].

Отже, у перекладі відбувається взаємозбагачення мов на різних їхніх рівнях. Переклад становить науковий інтерес не тільки для мови і літератури, а й ширше – для мовознавчих та літературознавчих дисциплін. Оскільки є регулярними політичні, наукові й культурні та інші обміни між країнами, надзвичайно важливим є формування міжнародних норм і правил спілкування, без яких не можна забезпечити повноцінний адекватний переклад і міжкультурне спілкування. Перекладач у такому процесі є посередником, певною мірою селекціонером і творцем національної і світової культури [8:15].

Література

1. Терехова С.І. Поліпарадигмальність як характерна ознака сучасного перекладознавства, Київський національний лінгвістичний університет
URL: <https://www.sworld.com.ua/simpoz2/215.pdf>

2. Задорожная М.А. Основы общей теории и практики перевода (английский и русский языки как иностранные). Киев: КНЛУ, 2001. 240 с.

3. Терехова С.І. Поліпарадигмальність як характерна ознака сучасного перекладознавства, Київський національний лінгвістичний університет.
URL: <https://www.sworld.com.ua/simpoz2/215.pdf>

4. Терехова С.І. Поліпарадигмальність як характерна ознака сучасного перекладознавства, Київський національний лінгвістичний університет.
URL: <https://www.sworld.com.ua/simpoz2/215.pdf>

5. Терехова С.І. Поліпарадигмальність як характерна ознака сучасного перекладознавства, Київський національний лінгвістичний університет.
URL: <https://www.sworld.com.ua/simpoz2/215.pdf>

6. Терехова С.І. Поліпарадигмальність як характерна ознака сучасного перекладознавства, Київський національний лінгвістичний університет.
URL: <https://www.sworld.com.ua/simpoz2/215.pdf>

7. Терехова С.І. Поліпарадигмальність як характерна ознака сучасного перекладознавства, Київський національний лінгвістичний університет.
URL: <https://www.sworld.com.ua/simpoz2/215.pdf>

8. Терехова С.І. Поліпарадигмальність як характерна ознака сучасного перекладознавства, Київський національний лінгвістичний університет.
URL: <https://www.sworld.com.ua/simpoz2/215.pdf>

СЕКЦІЯ № 3.

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

АКТУАЛЬНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Влах Регіна

студентка 3 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

На сучасному етапі розвитку методики викладання іноземних мов особливий акцент ставиться на нових тенденціях у відборі методів, які орієнтовані на ціль навчання – формування в студентів основних рис мовної особистості. Матеріал, що засвоюється за допомогою подібних методів має сприйматися як інструмент та засіб соціальної взаємодії з партнерами по спілкуванню.

У процесі навчання студентів іноземним мовам важливо використовувати комбінацію методів залежно від рівня навченості студентів, теми, що вивчається, етапу вивчення навчального матеріалу, типу заняття, специфіки іноземної мови (загального чи професійного спрямування).

Сьогодні, серед традиційних методів викладання іноземної мови можна виділити так звані нетрадиційні методи, які з'явилися у зв'язку зі зростанням потреби в оволодінні іноземною мовою. До таких методів належать: інформаційний, інноваційний, комунікативний, «тематичний», проблемно-орієнтоване навчання (problem-based learning), навчання з перервами (Space Learning), колаборативне навчання (collaborative learning), міждисциплінарне навчання (interdisciplinary learning) тощо [1, с.23].

Формами і методами колаборативного навчання іноземної мови можуть бути співбесіда, круглий стіл, фокус-список, структуроване вирішення проблеми, анкетування та опитувальники, парне анотування статті, рольова гра, вирішення проблемної ситуації, метод Jigsaw (головоломка) та ін.

Необхідно додати, що у процесі навчання іноземної мови професійного спрямування можуть застосовуватись такі організаційні форми і методи кооперативного та колаборативного навчання як використання діалогічних ситуацій, рольових та ділових ігор, кейс методу тощо.

Інший підхід до викладання іноземної мови професійного спрямування – «навчання з перервами» (з англ. Space Learning) – полягає у тому, що стислий навчальний зміст повторюється тричі, з двома 10-хвилинними перервами, коли студенти виконують, наприклад, фізичні або ігрові вправи. Така методика заснована на механізмі формування довгострокової пам'яті, який досліджував Д. Філдз [2, с.139].

Залучення студентів до реальної професійної діяльності (економічної, ділової, соціальної тощо) замість використання традиційних методів навчання дає змогу студентам усвідомити необхідність отримання знань з тих чи інших дисциплін, використати засвоєні знання та вміння на практиці, більш поглиблено вивчити інші теми, мати сформовані навички командної роботи та самонавчання, зрозуміти необхідність навчання поза університетом відвідуванням професійних семінарів, тренінгів, курсів тощо [3, с. 112].

Розвиток наук, а особливо психології, впровадження нових технологій спричинило появу нетрадиційних методів, які набувають зараз великого розповсюдження і популярності. Звичайно, кожен метод має свої позитивні сторони та недоліки, але всі вони успішно функціонують при правильному

застосуванні. Можна сказати, що нетрадиційні інноваційні методи стали цінним надбанням для методики навчання іноземних мов.

Література

1. Витлин, Ж.Л. Эволюция методов обучения иностранным языкам в XX веке «Иностранные языки в школе». № 2. 2001. с. 23.
2. Kelley P. Making Minds: What's wrong with education - and what should we do about it? Routledge, 2008. с. 139
3. Myers J. Cooperative Learning / John Myers. Vol. 11. #4. 1991. 112 с.
4. URL: <https://thinkglobalschool.org/>
5. URL: <https://www.teachingenglish.org.uk/article/innovations-learning-technologies-english-language-teaching>

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Возний Ярослав

тудент 3 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Перед сучасною освітою постав новий виклик, пов'язаний із переосмисленням ролі і значення гуманітарної складової підготовки фахівців у вищих освітніх закладах. Йдеться не про переоцінку місця і ролі гуманітарного знання в системі загальноосвітніх чи професійно орієнтованих знань, а про інші підходи до його засвоєння, оновлення змісту дисциплін гуманітарного циклу, з орієнтацією на цінності особистості.

Завданням викладача є активізація діяльності кожного студента в процесі навчання, створення ситуацій, сприятливих для розвитку їхньої творчої активності. Для студентів, що вивчають іноземну мову, важливо організувати комунікативну діяльність, забезпечити практичне оволодіння

іноземною мовою. Коли студенти активно працюють з будь-якою інформацією, вони вчаться мислити, тренують інтелектуальні здібності. Використання нових методів навчання іноземної мови

сприяє прискореному оволодінню практикою мовної діяльності. Поняттям “інновація” позначають нововведення, новизну, зміну, введення чогось нового. Стосовно навчального середовища інновація означає введення нового в проектування цілей, змісту навчання, організацію та управління навчально-пізнавальною діяльністю, що передбачає впровадження нових форм і методів, технологій навчання, контролю, оцінювання та перевірки знань, умінь і навичок.

За визначенням професора В.В.Химинця, педагогічна інновація – це “результат творчого пошуку оригінальних, нестандартних рішень різноманітних педагогічних проблем”, прямим продуктом якого (творчого пошуку – прим. наша) можуть бути нові навчальні технології, оригінальні виховні ідеї, форми та методи виховання, нестандартні підходи в управлінні. В якості побічного продукту інновацій як процесу творчої діяльності можна розглядати зростання педагогічної майстерності вчителя і керівника, рівня його культури, мислення та світогляду [1, с.106]. Стосовно змісту педагогічних інновацій відзначається, що на них покладена місія конструювання стратегії освіти, тобто прогнозування і визначення перспективи її розвитку [2, с.109].

Вітчизняна дослідниця Р.О.Гришкова підкреслює, що основна функція інноваційного навчання – це не стільки підготовка до життя, скільки безпосереднє включення в сам життєвий процес, що можна здійснити лише за умов оволодіння прийомами саморозвитку та самоосвіти. Тобто, йдеться про реалізацію можливості – навчити людину вчитись у будь-якій ситуації. Інноваційне навчання іноземної мови передбачає відмову від переказу навчальних текстів та інших репродуктивних методів навчання та перехід до рівноправного діалогічного спілкування,

моделювання реальних життєвих ситуацій, впровадження інтерактивних видів роботи: методу проектів, мозкової атаки, кейс-методу, рольових ігор тощо [3, с.169-170]. Результати досліджень О.І.Близнюк [4], О.А.Колесникової [5], М.Люшера [6], В.М.Філатова [7] переконливо доводять, що більшість студентів оцінюють рольові ігри позитивно, вбачаючи в них велику практичну корисність.

Отже, вивчення і викладання іноземних мов сьогодні неможливо без інноваційної складової. Прагнення оптимізувати освітній процес та бажання підвищити фахову компетенцію майбутніх випускників мотивує викладачів застосовувати прогресивні інтерактивні методики викладання із залученням комп'ютерно- інформаційних технологій, що на даному етапі гарантує найкращий результат.

Література

1. Химинець В.В. Інноваційна освітня діяльність / В.В. Химинець. Ужгород: ЗІППО, 2007. 364 с.
2. Химинець В.В. Інновації в сучасній школі /В.В. Химинець. Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗІППО, 2004. 165с.
3. Гришкова Р.О. Формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей: Монографія /Р.О. Гришкова. Миколаїв: Видавництво МДГУ ім.Петра Могили, 2007. 424 с.
4. Близнюк О.І. Ігри у навчанні іноземних мов: Посібник для вчителів / О.І. Близнюк, Л.С. Панова. Київ: Освіта, 1997. 64 с.
5. Колесникова О.А. Рольовые игры в обучении иностранным языкам / О.А.Колесникова *«Иностранные языки в школе»*. №4. 1989. С.38-42
6. Люшер М. Сигналы личности. Рольовые игры и их мотивы / М. Люшер. Воронеж: «Реал», 1995. 180 с.
7. Филатов В.М. Методическая типология ролевых игр / В.М.Филатов *«Иностранные языки в школе»*. №2. 1988. С.41-47

ДО ПИТАННЯ ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Іфеджика Дженніфер

студентка 3 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Розвиток технологій в науці, техніці значно вплинув на стан суспільства, яке наразі завдяки цьому прозвали «інноваційним». У ньому особливу роль відводять на діяльність із пошуку, усвідомлення та перероблення нових знань. Це є вже загальноприйнятим фактом, що система інтернету – невід'ємна частина інформаційної культури як такої.

Саме розвиток сучасної освіти та передової науки є однією із ключових цінностей, необхідних для конкурентоспроможних країн світу. Турбота міжнародного суспільства філологів про якість людського потенціалу виступає сьогодні важливим стратегічним підходом. Як основні тенденції розвитку освіти філологів виділяють наступні: орієнтація на людині як на вищу цінність соціального буття і ставлення до неї як суб'єкта пізнання, спілкування та творчості.

Свідомо акцентується увага на «маркерах» людського буття:

- духовній свободі,
- духовності,
- відповідальності.

Вони базуються на головних цінностях сучасного людства: природа та людина, а також ідеї співпраці людей [2, с. 4].

Передусім інтернет-технології направлені на розкриття людського потенціалу під час навчання, завдяки широкому простору його можливостей.

У випадку з іноземними мовами інтернет дає унікальну можливість користування автентичними текстами, слухання та спілкування з носіями мови. Найширшою метою навчання іноземної мови у межах формування концепції інноваційного освітнього середовища є задоволення тих соціальних потреб, особистих цілей та мотивів учнів, які пов'язані з активною інтеграцією нашого суспільства до світової економічної та культурної системи [1, с. 591-596].

Що стосується перекладачів, то протягом останніх років і десятиліть умови здійснення перекладацької діяльності значно модернізувалися. Перекладачі тепер використовують різноманітні платформи та середовища, системи перекладацької пам'яті. Набувають поширення види перекладу, які раніше дуже рідко використовувались чи не використовувались взагалі:

- аудіовізуальний переклад,
- соціальний переклад,
- переклад-редагування,
- транскреція,
- аудіо дескрипція тощо. [1, с. 56-74]

Поява сучасних методів і видів діяльності спонукає до нових спостережень, ідей, розвитку та покращення перекладацької справи.

Отже, професійно особистісний розвиток та саморозвиток майбутнього лінгвіста є пріоритетом. Щоб підняти якість освіти сьогодні, необхідно оновлювати її зміст на різних рівнях, впроваджувати інноваційні освітні технології, проголошувати компетентнісний підхід до навчання. При цьому головне – виробити прагнення до пізнання та самоосвіти.

Література

1. Самохіна Н.В. Використання мобільних технологій при навчанні англійської мови: розвиток традицій і пошук нових методичних моделей. *Фундаментальні дослідження*. № 6-3. 2014. С.591-595

2. Артамонова Є.І. Компетентнісний підхід у формуванні особистості педагога професіонала. «Педагогічна освіта та наука». № 10. Москва, 2008. 4 с.

3. Гамб'є І. Переклад та перекладознавство на перехресті цифрових технологій. *Вісник СпбГУ. Серія 9. Філологія. Схвильованість. Журналістика*. 2016. Вип. 4. С.56-74.

«КОЛА ВЕНА» ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Коновальчук Віта

студентка 3 курсу бакалаврату, факультет іноземної філології

Кам'янець-Подільського національного університету

імені Івана Огієнка

Науковий керівник: к. педагог. н., ст. викладач Шмирко О. С.

Критичне мислення розглядається в науковій літературі як здатність об'єктивно аналізувати інформацію та робити обґрунтовані судження та рішення, воно є невід'ємною складовою особистості, що прагне формулювати власні погляди і спрямоване на творче мислення, а не на репродукцію, що ґрунтується на певних стереотипах. Навички критичного мислення необхідні для зіставлення різних ідей і визначення альтернатив на засадах врахування чинників, що зумовлюють істинність та достовірність інформації загалом й висловлених думок зокрема [1, с. 7].

Розвивати навички критичного мислення на уроках іноземної мови потрібно системно і за допомогою відповідної організації навчального матеріалу та способів подання інформації. Для систематизації нової інформації доцільно використовувати візуальні організатори, що вчать

виокремлювати головне, упорядкувати думку, з одного боку, і стимулюють зорову пам'ять – з іншого.

Одним з найпродуктивніших графічних організаторів, що доцільно використовувати для розвитку критичного мислення на уроках, а особливо при вивченні іноземної мови є Кола Вена, або іншими словами, діаграма Вена, що визначається як техніка графічного подання інформації, яка допомагає знаходити та/або унаочнювати логічні зв'язки чи відмінні ознаки між явищами та поняттями. Результати порівнянь оформлюються у вигляді діаграми з колами, що перетинаються. Кожне коло позначає окреме явище, а місце перетину – спільні властивості обох понять [2].

Кола Вена дають можливість учням критично обмірковувати різні процеси на уроках іноземної мови, зокрема аналізувати ті чи інші теми і лексику, що відноситься до неї. Це може бути лексика, пов'язана з тваринами (чи їдять вони м'ясо/рибу, фрукти/овочі чи і те, і інше), їжею (чи містить вона сіль, цукор, або і те, і інше), меблями (чи є вони у вітальні, кухні або в обох приміщеннях) тощо. Наведемо приклад використання цієї стратегії на уроці німецької мови для порівняння предметів чоловічого і жіночого гардеробу під час вивчення теми «Kleidung und Mode» (рис. 1).

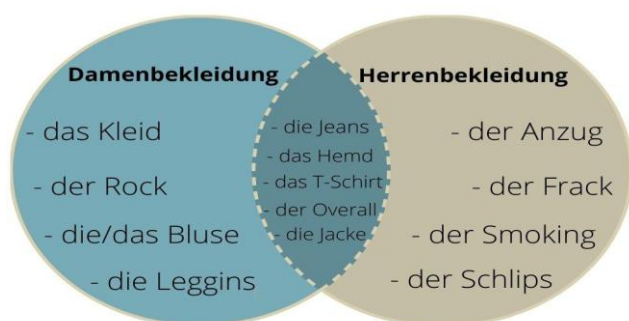

Рис.1. Діаграма Вена на тему «Kleidung und Mode»

Зазвичай відповіді будуть варіюватися в залежності від особистісних особливостей учнів та їх словникового запасу. Завжди треба бути готовим до того, що учні використовують лексику різними, персоналізованими способами, тому потрібно заохочувати їх обґрунтовувати свої відповіді.

Отже, кола Вена як метод розвитку критичного мислення при вивченні іноземної мови дозволяє покращити продуктивність освітнього процесу, дає можливість створити такі умови, коли всі учні залучаються до творчого та активного навчально-виховного процесу, саморозвитку, самореалізації, вчать контактувати з іншими учнями, критично мислити та відстоювати свою думку.

Література

1. Нікітченко О. С., Тарасова О. А. Формування навичок критичного мислення на уроках іноземної мови. *Навчально-практичний посібник*. Харків: «Друкарня Мадрид», 2017. 104 с.

2. What is a Venn Diagram

URL: <https://www.lucidchart.com/pages/tutorial/venn-diagram>

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Пугачова Олександра

студентка 3 курсу бакалаврату, факультет лінгвістики,

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

Динамічний розвиток інтеграційних процесів, глобалізація та відкритість спільнот до мультикультурних трансформацій, а також стрімкий розвиток сучасних цифрових технологій неабияк впливають на розвиток сучасної вищої освіти, а новітні вимоги щодо викладання та вивчення іноземних мов, слідуючи сучасним тенденціям, набирають нових обрисів. Не існує жодного вузу, який би не включив вивчення іноземної мови до свого академічного плану. Вивчення іноземної як профільного предмету виходить на новий рівень, прагнучи задовільнити новітні

прогресивні стандарти. Так, у практиці навчання студентів іноземним мовам у вищих навчальних закладах почали застосовуватися традиційні, інноваційні та інформаційно-комунікаційні технології, системоутворювальною основою яких є розвиток активної співпраці студентів і викладачів.

У процесі навчання студентів іноземним мовам викладачі використовують комбінацію методів залежно від рівня навченості студентів, теми, що вивчається, етапу вивчення навчального матеріалу, типу заняття, специфіки іноземної мови. Зважаючи на це, згрупували методи навчання іноземних мов. До першої групи віднесли традиційні методи навчання, а саме: *комунікативний, граматико-перекладний, аудіолінгвальний, безпосередній, груповий, конструктивістський та метод проекту*. До другої – *інноваційні методи*. Метод запитань і відповідей “Академії наук” передбачає спеціально розроблену систему повторень і запитань, що сприяє запам’ятовуванню матеріалу; швидкому темпу ведення заняття, оскільки немає потреби перекладати навчальний матеріал, виробляє вміння мислити іноземною мовою. Крім того, особливістю навчання іноземних мов у технічних університетах України є заміна викладача кожного семестру протягом усього періоду навчання. Вважають, що зміна лекторів привчає розуміти різні акценти та інтонації.

Метод “відкриття” полягає в поступовому навчанні: спочатку – сприймати інформацію на слух, потім – розвивати навички спілкування, після цього – оволодівати графічними навиками та основами граматики. Основна особливість цього методу – регулярні перегляди художніх фільмів, а також створення ситуації перебування студента за кордоном завдяки елементам інтерактивності.

Дуальний метод полягає в почерговому викладанні курсу іноземної мови українським викладачем і носієм мови. На заняттях з вітчизняним лектором студенти ознайомлюються з новим матеріалом, тренуються в

правописі, тлумаченні текстів. Розглянутий матеріал, закріплюється потім під час спілкування з носієм мови.

Дистанційні методи – сучасні методи навчання іноземних мов студентів заочної чи дистанційної форми навчання. Вони доповнюються традиційними зустрічами з викладачем, який виконує функцію викладача-консультанта. Таке поєднання є ефективним, тому що знання і вміння, здобуті під час підготовки студентів он-лайн, які також контролюються викладачем, вдосконалюються під час традиційних зустрічей.

Розвиток інформаційних технологій та новітніх методів комунікації безпосередньо вплинули на досвід вивчення іноземних мов та внесли певні зміни в організацію навчального процесу. Свідченням цього є впровадження освітянами низки інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Використання ІКТ у процесі навчання студентів іноземних мов дає можливість оптимізувати зміст навчання, удосконалити форми та методи організації навчального процесу, забезпечити високий науковий і методичний рівень викладання, індивідуальний підхід у навчанні, підвищити ефективність та покращити якість освітніх послуг.

Література

1. Загоруйко Л. Інноваційні методи навчання іноземних мов [Електронний ресурс].

URL:<http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/3824/1/Zagoruiko%20L.%20.pdf>

2. Гусейханова З.С. Кооперативная модель обучения как механизм формирования навыков перевода. «*Фундаментальные исследования*». № 12-11. 2014. С. 2449–2452.

3. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України. «*Правове та інноваційне суспільство*». № 1 (4). 2015. С.27–31.

4. Афанас'єва Л.В. Інноваційні підходи до вивчення іноземної мови професійного спрямування (впровадження мультимедійних технологій).

«Актуальні проблеми іношомовної комунікації: лінгвістичні, методичні та соціально-психологічні аспекти». Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2014. С. 11-13.

5. Коломієць А., Коломієць Т. Розвиток інформаційної культури педагога в процесі професійної інноваційної діяльності. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Педагогіка.* № 3. 2009. С.80-83.

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Філін Владислав

студент 3 курсу бакалаврату , факультет лінгвістики,

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: к. філол. н., доц. Ткачик О. В.

На сьогоднішній день якісне навчання іноземним мовам стає необхідною складовою підготовки компетентних та конкурентоспроможних фахівців. Здатність сприймати та аналізувати інформацію на різних мовах дає можливість успішно розвиватися в багатьох галузях. Таким чином іноземна мова стає складовою професійної підготовки поряд зі спеціальними дисциплінами.

Інновації – сутність постіндустріального, інформаційного суспільства, постійні зміни якого проблематизують буття людини [2, с. 151]. Інноваційні методи навчання іноземних мов, які базуються на гуманістичному підході, спрямовані на розвиток і самовдосконалення особистості, на розкриття її резервних можливостей та творчого потенціалу, створюють передумови для ефективного поліпшення навчального процесу у вищих навчальних

зкладах [3, с. 111]. Сучасний учитель має розуміти це і намагатися співіснувати з цими формами, а не конкурувати, включаючи такі способи набування знань. Він також має вміти використовувати ці нові форми роботи, щоб виконати надану йому суспільством роль провідника, котрий зможе впорядкувати і структурувати і чітку систему знання, що надходять до учнів з різних джерел [1, с. 83].

Комп'ютеризоване навчання на уроках іноземної мови реалізується на таких принципах, як: індивідуалізація (можливість персонально працювати з кожним учнем, враховуючи його здібності, рівень знань, умінь та навичок); диференціація (можна обирати та запропонувати студентам необхідні варіанти навчальних завдань, певної складності й кількості та у такій послідовності, що відповідає їхнім пізнавальним можливостям, рівню знань та умінь); інтенсифікація (наявні різні засоби презентації навчального матеріалу, його структурування з широким залученням інтерактивних видів і форм робіт) [5, с. 48].

Серед різноманіття сучасних педагогічних технологій вивчення іноземної мови увагу заслуговує технологія проектної діяльності. Застосування цієї технології розвиває студентів вміння колективної взаємодії, вміння креативно працювати у команді, вміння приймати чужу думку і відстоювати свою. Дана технологія навчання забезпечує активізацію особистісних якостей студентів, забезпечуючи свободу при виборі теми проекту та подальшу роботу по ній. «Метод проектів» передбачає те що, що у центрі навчального процесу перебуває активна самостійна діяльність студента, спрямовану створення конкретного продукту як результату вирішення окремої проблеми, взятої з реального життя [4, с. 38].

Отже, вивчення і викладання іноземних мов сьогодні неможливо без інноваційної складової. Прагнення оптимізувати освітній процес та бажання підвищити фахову компетенцію майбутніх випускників мотивує викладачів застосовувати прогресивні інтерактивні методики викладання із

залученням комп'ютерно- інформаційних технологій, що на даному етапі гарантує найкращий результат.

Література

1. Коломієць А., Коломієць Т. Розвиток інформаційної культури педагога в процесі професійної інноваційної діяльності / А. Коломієць, Т. Коломієць *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. № 3. 2009. С. 80-83.*
2. Освітнє середовище для підготовки майбутніх педагогів засобами ІКТ [монографія] / Р.С. Гуревич, Г.Б. Гордійчук, Л.Л. Коношевський, О.Л. Коношевський, О.В. Шестопал; за редакцією проф. Р.С. Гуревича. Вінниця: ФОП Рогальська І.О., 2011. 348 с.
3. Пассов Е.И., Кибирева Л.В., Колларова Э. Концепция коммуникативного иноязычного образования / Е.И. Пассов, Л.В. Кибирева, Э. Колларова. Санкт-Петербург: Златоуст, 2007. 200 с.
4. Барыбин А.В. Информационные технологии профессионально-ориентированного обучения иностранному языку студентов технических специальностей. *Диссертация кандидата педагогических наук.* Москва, 2005. 175 с.
5. Ткачук-Грушицька Л.В. Інноваційні технології при викладанні іноземної мови / Л.В. Ткачук-Грушицька *«Актуальні проблеми іншомовної комунікації: лінгвістичні, методичні та соціально-психологічні аспекти»*. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2014.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
Факультет лінгвістики

**РЕАЛІЗАЦІЯ НАУКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТА ВИЩОЇ
ШКОЛИ: ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ**

—

**REALIZATION OF RESEARCH POTENTIAL OF A UNIVERSITY
STUDENT: CHALLENGES, PERSPECTIVES**

ЗБІРКА ТЕЗ

**IV Міжнародної студентської науково-практичної
онлайн конференції**

Київ 2022

- Семінська Н. В. Голова оргкомітету, канд.т.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи КПІ ім. Ігоря Сікорського (навчально-виховний напрямок)
- Саєнко Н. С. Співголова оргкомітету, к.пед.н., професор, декан факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Тараненко Л.І. Співголова оргкомітету, д. філол. н., професор, завідувач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Тікан Я.Г. Відповідальний редактор, член редколегії, член оргкомітету, к.пед.н., доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Коломієць С. С. Член редколегії, член оргкомітету, к.пед.н., професор кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Глінка Н. В. Член оргкомітету, к.філол.н., доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Демиденко О. П. Член оргкомітету, к.пед.н., доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Федоренко С. В. Член оргкомітету, д.пед.н., професор кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
- Волощук І.П. Член оргкомітету, к.пед.н., доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського

Реалізація наукового потенціалу студента вищої школи: виклики, перспективні напрями: тези доповідей IV Міжнародної студентської науково-практичної онлайн конференції, 04 квітня. 2022 р. [Електронне видання]. – Київ, 2022. – 75 с. (2,9 др.арк.).

Збірка містить матеріали щорічної студентської науково-практичної конференції, що має на меті залучення студентів до наукової діяльності, обмін знаннями та досвідом, визначення актуальних питань організації освітнього процесу в умовах пандемії, інноваційних тенденцій та перспектив розвитку педагогіки та методики викладання іноземної мови та перекладу.

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	636
THE ENGINEER: A SERIOUS VIDEOGAME PROTOTYPE TO TEACH ENGINEERING ENGLISH	
Casañ-Pitarch Ricardo	66
ERASMUS PROGRAM IN THE IGOR SIKORSKY KYIV POLYTECHNIC INSTITUTE	
Eryenilmez Eda	69
ОСНОВНА ЧАСТИНА. ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ	71
ПОПУЛІЗМ ЯК ОЗНАКА ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ	
Аленьков Ілля	71
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТВОРІВ ЛІНИ КОСТЕНКО «КОНЦЕРТ ЛІСТА» ТА МАЇ АНГЕЛУ «STILL I RISE» НА ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОМУ РІВНІ	
Абрамович Марія	73
СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОГО ДОРОБКУ ЗАКАРПАТСЬКОГО ПОЕТА ПЕТРА МІДЯНКИ	
Бабич Анастасія	75
ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ	
Глух Віктор	78
ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ РЕАЛІЇ. ЇХ ТИПОЛОГІЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЯК ЛІНГВАЛЬНОГО ЯВИЩА	
Горлецька Катерина	81
СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	
Григорчук Віолетта	84
ВПЛИВ ПЕРЕГЛЯДУ ІНОЗЕМНИХ НАВЧАЛЬНИХ ВІДЕОРОЛІКІВ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АУДІЮВАННІ	

Гутарева Єлізавета	87
ЗМІШАНІ МЕТАФОРИ В РІЗНОЖАНРОВИХ АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТАХ: ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ Й ПЕРЕКЛАДУ	
Данилюк Анастасія	89
СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТВОРІВ ЛІНИ КОСТЕНКО ТА ЛЕНГСТОНА Г'ЮЗА	
Дьордій Юлія, Васюра Єлізавета	92
ДИСКУСІЯ ЯК МЕТОД ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: МІЖКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ	
Ігнатова Катерина	95
ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ НАВИЧОК І УМІНЬ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
Квач Олена	97
НОВІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	
Когут Марія	100
НОВІ ПІДХОДИ У ВИЗНАЧЕННІ ЦІЛЕЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
Коржекова Яна	104
ПЕРЕКЛАД ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	
Лисюк Ксенія, Падашуля Карина	108
АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІТИЧНОГО СЛЕНГУ НА ОСНОВІ ПОЛІТИЧНИХ ДЕБАТІВ	
Панчук Євгенія	112
НАВЧАННЯ СПОНТАННОГО МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ	
Півень Юрій	115
ФОРМУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ З БІОМЕДИЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ	
Туренко Ольга	117

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕПІТЕТІВ В ПОЕЗІЇ ЕДГАРА АЛАНА ПО ТА ІВАНА ЯКОВИЧА ФРАНКА	
Флоренца Олена, Шеремета Тетяна	120
РОЛЬ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	
Цубера Ніна	124
АУДІОВІЗУАЛЬНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ ЯК СПОСІБ ЗАЦІКАВИТИ ПІДЛІТКА У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА СПРОСТИТИ ПРОЦЕС ВИВЧЕННЯ	
Чайка Соломія	127
ВИКОРИСТАННЯ LEGO-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ШКОЛЯРІВ	
Чебоненко Дмитро	130
МЕДИЧНИЙ СЛЕНГ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ПЕРЕКЛАД УКРАЇНСЬКОЮ	
Шумка Христина	133

BCTYIIIHE CJOBO

THE ENGINEER: A SERIOUS VIDEOGAME PROTOTYPE TO TEACH ENGINEERING ENGLISH

Casañ-Pitarch Ricardo

*Professor of Universitat Politècnica de València,
Applied Linguistics Department*

The use of video games in the foreign classroom, as well as in other educational areas, seems to have become a current tendency among educators at different levels (Barr, 2018; Casañ-Pitarch, 2018; Sykes, 2018). There are different reasons why video games should be considered for educational purposes, including the extended target age market from children to adults, the development of technology towards *mobilification* with remote internet connection, and the accessibility to apps in online stores and their price. Thus, the popularity of videogames has made that professionals of the videogame industry have seen the educational field as a new target to extend their market.

To this purpose, some theoretical principles could justify the decision of a ludic industry entering the educational one. The use of serious videogames for educational purposes is based on the principles of the game-based approach, which focuses on the use of the game to teach non-ludic content (Hunter & Werbach, 2012; Morris et al., 2013). This approach combines the principles of constructivism (to learn by doing) as well as the mechanics to transform serious teaching content into a game, also known as gamification (Margarida et al., 2010; Gallego-Durán et al., 2014). The gamification of teaching content involves the use of both electronic and non-electronic resources (Casañ-Pitarch, 2018).

In this presentation, the objective is to show how a subject of engineering English has been gamified into a serious videogame. *The Engineer* is currently a prototype of a 2D graphic-adventure videogame addressed to both engineers. The main purpose of this videogame is to teach engineering technical English such as

reading math operations and formulas, drawings, dealing with tools, raw and processed materials, and explaining results among others. There are 6 missions, and there are a series of objectives to complete in each of them. *The Engineer* is addressed to students of the bachelors' degree in industrial engineering at the Universities Politècnica de Valencia (UPV), Jaume I (UJI), Valencia (UV), and Granada (UGR) who are taking the subject English B2. The students' initial level in English in these groups is at least B1, and the general goal in these subjects is to promote students towards a B2 level, in addition to learning specific language forms in industrial engineering. The Interface of *The Engineer* is based on the 2D graphic adventures especially popular in the 1980s and 1990s, in addition to the 3D walking simulators based on action and exploration, with the current graphic art concepts at present. Some previous video games in which our video game has been inspired are *The Sims* and *Habbo Hotel*, conventional video games, and *Guadalingo* and *Duolingo*, serious video games in foreign language teaching. Contrary to the two serious video games mentioned, the main purpose of this video game proposal is not only to teach the general language of English, but also the technical language of the specialty of industrial engineering. The game mode is single-player, and the game progress can be saved at any time to continue later. The video game also allows the collection of data from the players' performance. As a result, the instructor can monitor the results of the players' tests and analyze their progress along the game. This video game is accompanied by a teaching book which offers explanations of the linguistic content and offers additional exercises and tasks.

In conclusion, this presentation introduces the principles of serious videogames and gamification in the field of foreign language learning and shows how the prototype of *The Engineer* has been created, its characteristics, and the lessons covered, as well as the organization of its contents. The implementation of this video game in the classroom will allow the completion of an experiment to determine the teaching capacity of the video game by analyzing participants'

acquisition of new specific language, general B2 English, and also by knowing their opinions about the video game and the game-based approach in this academic context. Once this project has been completed, the videogame and the didactic book could be used by other entities with the same educational purpose. In later stages, the video game can be expanded with new content, and the creation of an open virtual community within the video game that allows players to apply their acquired knowledge in real communication.

The creation of this videogame is part of a project funded by the Autonomous Government of the Valencian Community (Spain), *Subvencions a grups d'investigació emergent*, and whose reference number is *GV/2021/035*.

Bibliography

Barr, M. (2018). Student attitudes to games-based skills development: Learning from video games in higher education. *Computers in human behavior*, 80, 283-294.

Casañ-Pitarch, R. (2018). An approach to digital game-based learning: Video-games principles and applications in foreign language learning. *Journal of Language Teaching and Research (Online)*, 9(6), 1147-1159.

Gallego-Durán, F. J., Villagrà-Arnedo, C. J., Satorre Cuerda, R., Compañ, P., Molina-Carmona, R., & Llorens Largo, F. (2014). Panorámica: serious games, gamification y mucho más. *ReVisión*, 7(2), 13-23.

Hunter, D., & Werbach, K. (2012). *For the win*. Wharton digital press.

Margarida, R., Veloso, A., Papastergiou, M., & Kordaki, M. (2010). Design of a Computer Game for an Information Technology Class. Proceedings of *Videojogos* (pp. 51-60). Lisboa: Universidade Técnica de Lisboa.

Morris, B., Croker, S., Zimmerman, C., Gill, D., & Romig, C. (2013). Gaming science: the “Gamification” of scientific thinking. *Frontiers in psychology*, 4, 607. Article 607.

Sykes, J. M. (2018). Digital games and language teaching and learning. *Foreign Language Annals*, 51(1), 219-224.

ERASMUS PROGRAM IN THE IGOR SIKORSKY**KYIV POLYTECHNIC INSTITUTE****Eryenilmez Eda***Erasmus student of Kütahya Dumlupınar University*

I came here from Turkey as a foreign student with the Erasmus program. I'm studying at Kütahya Dumlupınar University in Turkey . If I were to tell you about my university; Kütahya Dumlupınar University, or DPU for short, is a state university located in the province of Kütahya, Turkey. It was established on the 11- th of July 1992. It is also a member of Kütahya Dumlupınar University, European Universities Association and ADIM Universities.

I am currently in my 4th year of studying at the department of English Language and Literature, the Faculty of Science and Literature. department. Participating in the Erasmus program has been my dream since I started my university study. First my dream came true by going to Hungary in the spring semester of my 2nd year.(from February 2021 to June 2021) . Later I decided to apply for Erasmus programm again. When I took all the necessary exams and made my application, I saw Ukraine in the options offered to me. This excited me a lot because I have always been curious about Ukraine and I wanted to go there and maybe even complete my education there. Later, when I searched the National Technical University of Ukraine , I saw very good comments and this excited me even more. Therefore, I decided to write this university as my first choice and I came here in September 2021. I am very happy to be here First of all, I can say that university campus is excellent. The surrounding is covered with green areas and the university is very large. When I first came, I was enchanted by this view of the university. Then I settled in one of the university dormitories here and started to attend classes. When I started attending classes, my teachers treated me very well, first of all, they all wanted to get to know me. Students also were always helpful and kind to me. Due to the Pandemic situation we were in, I was

connecting to some of my classes online from the dormitory. No matter how hard it was to come to a new country, meet a new culture and try to live there, I was trying to get used to it slowly. While I was struggling in this way, my teachers helped me a lot in this regard. I was very worried about how I could be productive in distance education, because I had already come to a new country and was unfamiliar with most things. In the online classes I attended with this concern, many of my teachers gave me special assignments and made me understand the lessons better.

One of the courses I took as distance education was the Constructive Stylistics Course. I chose this course because I have always had an interest in literature, prose and poetry and that's why I wanted to take the lesson in order to learn the stylistics aspects of poetry. Therefore, I learned the important information from both the Stylistics Course that I was interested in and other courses, which resulted in my self-improvement. Additionally, I would like to mention that I witnessed the lifestyles of people from different cultures and had the opportunity to talk to them and make friends with them. Now I have many more foreign friends and teachers and they are all the best people I have ever seen. However, unfortunately this will be my last Erasmus experience. From now on, I will continue my education in Turkey from where I left off. But I'm sure I will miss my teachers and friends here very much. I hope to see them again one day .

I would like to thank all my teachers and friends for everything.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ПОПУЛІЗМ ЯК ОЗНАКА ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Аленьков Ілля

студент групи Ла-11мн, факультет лінгвістики

КПІ імені Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор кафедри ТППАМ Коломієць С. С.

Популізм є розповсюдженим явищем в політичному дискурсі сучасного світу. В сьогоденні коли існує досить велика кількість політичних важелів впливу (популістична риторика) на людей, важливо вміти розрізняти риторичні промови в політичних промовах і надбати поглиблені знання про механізми роботи популізму в політичних промовах або дискурсах.

У ряді представників та дослідників популізму та політичного дискурсу входять такі дослідники як: М.М. Дем'яненко, Ернесто Лаклау, Шанталь Муф, Т. Ю. Ковалевська, О. Й. Шейгал, Н.В. Кондратенко.

Популізм же в свою чергу є частиною політичного дискурсу, яка в основному апелює до простих народних мас, їхніх надій, страхів, незадоволення життям, і ґрунтується на протиставленні інтересів широких мас населення інтересам еліти. В англійській літературі термін переважно використовується як відповідник українського поняття «народництво» (і англійською мовою «народництво» переважно перекладається як «populism»), і далеко не завжди має негативні конотації.

Основними представниками цього явища є Ернесто Лаклау й Шанталь Муф. Їхня праця «Гегемонія і соціалістична стратегія» започаткувала постмарксистський напрям осмислення соціальних відносин. Дослідники цього напрямку відмовилися від центральної ролі класу, акцентують на нестабільності будь-якого соціального порядку та стверджують

необхідність побудови лівої гегемонії, нового «здорового глузду» на противагу неоліберальному капіталізму.

Надалі Муф сконцентрувалася на проекті «радикалізації» ліберальної демократії та перетворенні її на «агоністичну». Лаклау ж, спираючись на висунуті в «Гегемонії...» тези, досить оригінально переосмислив проблемне для західної науки поняття популізму.

Лаклау же стверджує, що специфіка популізму як явища постійно ігнорувалася через політичні уявлення західної політичної теорії. Головне з них – відмова популізму в праві на будь-яку раціональність. Він приймається в чисто негативних термінах «нечіткості», «маніпулятивності», «антиінтелектуальності» на противагу раціональній політиці, заснованій на чітко представлених політичних устроях із визначеними інтересами. Популізм «принижують», прирівнюючи його до «простої риторики» на противагу «ідеологічності» класичних партій.

Але, як доводить Лаклау, якщо засоби риторики успішно конструюють систему популістських суб'єктів, риторика перестає бути просто риторикою, що ніяк не впливає на зміст політичного дискурсу. Риторика стає інструментом творення будь-якого політичного поділу. А спрощення політичного простору, яке продукується популізмом (наприклад, опозиція «народ – еліта»), вимагає зведення абсолютно різних соціальних запитів навколо одного з двох полюсів протистояння. Для цього визначенням політичних полюсів просто необхідно бути нечіткими. Логіка популізму, таким чином, стає логікою кожного більш-менш широкого політичного протистояння. Риторика виявляється необхідною для конструювання будь-якої структури, як запиту так і політичної дії.

Теорія популізму Лаклау дозволяє розглянути політичний простір як поле ворожнечі, засноване на постійному продукуванні політичних поділів. Лаклау прагне описати процес створення широких політичних фронтів, котрі є необхідними елементами демократичного устрою. Цей процес він

називає популізмом і вказує на можливості, які він надає політичним акторам, що хочуть похитнути вже установлений стан (режим). І хоча ця концепція не вичерпно пояснює механізми конструювання політичного спротиву вона залишається як корисним явищем, яке потребує наукового аналізу, так і теоретичною основою дій нових політичних сил, що формують наше майбутнє вже сьогодні.

Література

1. Laclau, E. (2005). On Populist Reason. London, Verso.
2. Laclau, E. and Mouffe, C. (1985). Hegemony and Socialist Strategy. London, Verso.
3. Ledezma, M. (2018). «Between the Populist Left and Right: Discursive Structure and Ideological Interventions in Podemos and the National Front». In: García Agustín Ó., Briziarelli M. (eds) Podemos and the New Political Cycle. Palgrave Macmillan, Cham.
4. Mouffe, C. (2018). For a Left Populism. London, Verso.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТВОРІВ ЛІНИ КОСТЕНКО «КОНЦЕРТ ЛІСТА» ТА МАЇ АНГЕЛУ «STILL I RISE» НА ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОМУ РІВНІ

Абрамович Марія

студентка групи ЛА-91, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор кафедри ТППАМ Коломієць С. С.

Порівняння стилістичних засобів і прийомів семасіології в різних мовах дозволяє зіставити різні шляхи образного осмислення світу, породжені особливостями народної свідомості. Найбільш вагомими для розкриття специфічних рис національної картини світу є стилістичні засоби

семасіології, тобто ті метафори, символи та образні порівняння, які через свою узвичаєність у повсякденному мовленні набули статусу мовних одиниць. Саме ця частина стилістичних ресурсів мови становить один з факторів, що визначає національно-культурну специфіку спілкування.

Під час проектної роботи в курсі порівняльної стилістики було проаналізовано два твори, а саме «Концерт Ліста» Ліни Костенко та «Still I rise» Маї Ангелу на лексико-семантичному рівні.

Досліджувані твори містять безліч художніх засобів, таких як вже згадані метафори, епітети, порівняння, синекдохи, літоти та ін.

Ліна Костенко та Мая Ангелу використовують метафори для підкреслення свого невдоволення, як от у рядках:

Я їх презирством покараю. (Ліна Костенко)

You may trod me in the very dirt. (Мая Ангелу).

Персоніфікацію в обох творах ужито для посилення враження у «Still I rise» від ситуації з рабством:

huts of history's shame (Мая Ангелу);

та менталітетом народу у «Концерті Ліста»:

аж склади скла і порцеляни

задеренчать їм од крещендо (Ліна Костенко).

Мая Ангелу вживає набагато більше порівнянь для виявлення образності деяких явищ:

But still, like dust, I'll rise.

'Cause I walk like I've got oil wells

Just like moons and like suns,

Shoulders falling down like teardrops.

'Cause I laugh like I've got gold mines

But still, like air, I'll rise.

That I dance like I've got diamonds (Мая Ангелу)

Натомість Ліна Костенко досягає кращого ефекту завдяки явищу синекдоха:

Ці торгаші і їхні кралі!

Ці фізми, фраки у кареті.

Отже, дійдемо висновку, що обидва аналізовані вірші наповнені багатьма літературними прийомами, за допомогою яких читач може краще відчувати настрій та дух твору. Автори вміло використовують різноманітні художні засоби залежно від контексту.

Література

1. Арнольд, Н. Д. (1973). *Стилистика современного английского языка*. Л., 383 с.
2. Дубенко, О. Ю. (2011). *Порівняльна стилістика англійської і української мов*. Вид. 2-с перероб. і допов. Навч. посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 328 с.
3. Єфімов, Л. П. (2004). *Стилiстика англiйської мови*. Вінниця, 240 с.

СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОГО ДОРОБКУ ЗАКАРПАТСЬКОГО ПОЕТА ПЕТРА МІДЯНКИ

Бабич Анастасія

студентка 3 курсу, група ЛА-91, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор кафедри ТППАМ Коломієць С.С.

Ми завжди захоплюємося справжніми майстрами – людьми, які віртуозно володіють своєю справою. Є і майстри слова, що досконало опанували найдивовижніше знаряддя у світі – мову. Саме до них можна віднести гірського інтелектуала Петра Мідянку з Тячівщини.

Про поета в широкому літературному колі дізнались лише коли він став лауреатом Шевченківської премії (2012 р.). Мідянка – вчитель української мови та літератури в закарпатському селі Широкий Луг, у віршах якого є і силабо-тонічне віршування, і неологізми, і багато діалектизмів. Тож його поезія багата на стилістичні засоби на всіх рівнях мови.

На фонетичному рівні можна виділити алітерацію – стилістично вмотивований повтор приголосних звуків:

Бойкині мої горді, капелюшки повстяні.

Червона полива букових лісів (к, в).

Або:

При вході жандарм марширує зухвало,

Розбійницю в присілку вчора не взяли (р).

Також у творах Мідянки часто зустрічається звуконаслідування (ономатопея) – імітація звуків природи:

Є тільки дощ та цокання підків.

На морфонологічному рівні характерним для автора є вживання пестливих суфіксів: машличок, чічки, маржинка, луйтерка, ватерка, боркутик, хижка, шалик, ріпка тощо:

Луйтерка легка на оборожок,

Де дрімав язичницький божок.

Ватерка світилася ще може,

Стоси збірок, зібраних книжок.

Пестливі слова надають поетичним творам Мідянки особливого звучання: ніжного та навіть по-дитячому затишного. Відчувається, що його тексти написані з любов'ю до рідного краю.

Однією з головних рис поетичної творчості Мідянки на лексичному рівні є застосування закарпатського територіального діалекту, що є різновидом національної мови, якому властива відносна структурна

близькість і який є засобом спілкування людей, об'єднаних спільною територією [2]:

*І я пригадую той вечірній ґрунь,
З маржинкою, з ягнятками...*

Або

У портах тячівських тужавіють грезна.

І бачі Шімон смокче смачно пінку.

Водночас якщо розглядати діалектні слова на графічному рівні – то всі вони будуть графоном – навмисним перекручування орфографічної норми, що відбиває індивідуальні або діалектні відхилення від норми.

Також твори закарпатського інтелектуала прикрашають влучні художні засоби, серед яких найчастіше зустрічаються метафори та антитези:

Чарівність тиха надтисянських міст (метафора),

Її б мені повсюдно, за собою.

Або:

У Струмківській церкві – ранкова молитва;

На станції лайка мадярська, проклін (антитеза).

На синтаксичному рівні виділимо називні речення, апосіопезу (стилістична фігура, незавершене обірване речення, в якому думка висловлена не повністю), анафору (єдинопочаток) та анепіфору (стилістична фігура, яка зв'язує повтором окремих слів чи словосполучень початок і кінець суміжних мовних одиниць):

Ні міста, ні вулиці, задиристих дзвінків,

Ні пішоходів, ні мого нерозуміння (анафора).

Або:

Є тільки дощ та цокання підків,

Є лишень полотно й папір. Невміння... (називне речення та апосіопеза)

Або:

Моя весна й мовчок. І вулиця моя (анепіфора).

Отже, про унікальність поезій Петра Мідянки можна говорити сміливо, адже вони неповторні та унікальні. У своєрідній і цікавій мові, частому використанні місцевої говірки, вишуканій майстерності форми й полягає те, що називаємо «шармом» його віршів.

Література

1. Мідянка, П. (2011). Вірші з поду: збірка поезій. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 192 с.
2. Українська мова : енциклопедія (2004) / НАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні, Ін-т укр. мови; редкол.: В. М. Русанівський [та ін.]. Вид. 2-ге, випр. і допов. К.: Вид-во Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 820, [2] с. : іл..

**ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ**

Глух Віктор

магістрант факультету лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор кафедри ТППАМ Коломієць С.С.

Глобалізація набуває все більших масштабів, а отже знання іноземних мов стає необхідною компетенцією для більшості фахівців. В той же час сучасна система освіти зіштовхнулася з багатьма викликами, наприклад, дистанційне навчання у ВНЗ стало невід'ємною складовою освітнього процесу. І. Новак зазначає, що аналіз європейської системи освіти демонструє те, що саме комунікативний підхід є найбільш популярним останнім часом, а отже мова йде про інтерактивні методи навчання [1].

Інтерактивність означає бесіду, діалог, взаємодію студентів з іншими людьми або ж, наприклад, з комп'ютером [2]. Тобто суть інтерактивного навчання полягає активній взаємодії усіх суб'єктів, які рефлектують щодо своїх дій, знань та постійно беруть участь у навчальному процесі. Цей підхід до навчання вимагає використання рольових ігор, моделювання життєвих ситуацій та пошуків спільного вирішення поставлених певною ситуацією завдань [4].

Серед переваг інтерактивного навчання можна виокремити такі:

- 1) у роботі задіяні всі учні або студенти;
- 2) навчання командній роботі;
- 3) формування доброзичливого ставлення до опонента;
- 4) кожен може пропонувати свою думку;
- 5) створення «ситуації успіху»;
- 6) опанування великої кількості матеріалу за короткий час;
- 7) формування толерантності;
- 8) формування вміння аргументувати свій погляд [4].

Проте варто також пам'ятати, що студенти – дорослі особистості, а це передбачає певні особливості, які виокремлюють українські дослідниці Т. Григор'єва, О. Михайлова та О. Гуманкова:

1. Вибірковість, тобто прагнення отримувати лише знання, які є значущими для них.
2. Особистісно-орієнтоване навчання.
3. Принцип корегування невдалого досвіду попереднього навчання.
4. Проблемно-орієнтований підхід. Самостійність.
5. Необхідність дотримання системності.
6. Рефлексивність та свідоме ставлення до навчання
7. Затребуваність результатів навчання практичною діяльністю учня
8. Навчання розвивати та вдосконалювати особистість та її здібності до самонавчання.

9. Принцип спільної діяльності [3].

Інтерактивні методи, які дослідниця Ю. Корницька пропонує використовувати саме для навчання студентів у ВНЗ це метод проєктів та його різновид кейс-метод, а також ділова гра. Метод проєктів – самостійне виконання студентом дослідницького завдання та демонстрація результату аудиторії. Науковиця стверджує, що використання методу є дуже корисним, оскільки діяльність багатьох компаній передбачає собою реалізацію різних проєктів. Кейс метод полягає у обговоренні та аналізі ситуацій справжньої професійної діяльності, а ділова гра моделює умови професійної діяльності та соціальної взаємодії, що дозволяє студентам використовувати отримані знання на практиці та підготуватися до реальних робочих ситуацій в майбутньому [5].

І. Новак називає ефективним методом інтерактивного навчання веб-квест, що є дослідницькою діяльністю, коли в межах якої студенти шукають всю або більшість інформації в Інтернеті. Цей метод зосереджується на використанні інформації студентами замість її пошуку. Крім того він говорить і про інші методи: мозковий штурм (brainstorming), тандем (tandem), велике читання (extensive reading), асоціативний метод навчання (the associative method), спільне навчання (training in collaboration or cooperative learning, collaborative learning), ковзання (sliding), дискусії (discussions), читання головоломок (jigsaw reading), метод театралізації (the method of theatre production) та інші [1].

Застосування інтерактивних методів навчання забезпечує діалогову форму взаємодії між викладачем та студентами. Вони допомагають зробити освітній процес не просто зосередженим на донесенні та поясненні інформації, але й зорієнтованим на діяльність студентів та їхній розвиток як фахівців.

Література

1. Novak I. (2021). Interactive methods of teaching foreign languages in higher education institutions. *Innovate Pedagogy*, 1(32), 121–125. <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/32-1.26>
2. Бичківська, Т. М. (2017). Використання інтерактивних методів навчання у процесі формування комунікативної компетенції учнів на уроках англійської мови. *Наукові Записки Національного Університету “Острозька Академія”*. Серія: Філологічна., 1(64), 48–52. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nznuoaf_2017_64%281%29_18
3. Григор’єва, Т., Михайлова, О., Гуманкова, О. (2021) Інтерактивні методи навчання іноземних мов дорослих. *Людинознавчі студії*. Серія «Педагогіка», 12 (44), 36–45, doi: <https://doi.org/10.24919/2413-2039.12/44.5>
4. Зубрик, А. (2020). Інтерактивні методи і прийоми навчання англійської мови учнів початкових класів. *Humanities Science Current Issues*, 2(28), 87–92. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/28.208643>
5. Корницька, Ю. (2018). Інтерактивні методи навчання іноземних мов студентів технічних спеціальностей у контексті компетентнісного підходу. *Педагогічні Науки: Теорія, Історія, Інноваційні Технології*, 1(75), 225–233. <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2018.01/225-234>

**ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ РЕАЛІЇ. ЇХ ТИПОЛОГІЯ ТА
ФУНКЦІОНУВАННЯ
ЯК ЛІНГВАЛЬНОГО ЯВИЩА**

Горлецька Катерина

студентка групи ЛА-81, Факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Реалія як лінгвальне явище протягом багатьох століть залишається одним із основних предметів дослідження у різних сферах лінгвістики. Зокрема основне питання полягає у виявленні тісного зв'язку між мовою та культурою певного народу [2, с. 134]. Адже саме ці слова, зрозумілі лише представникам нації, в межах якої вони утворились та функціонують, відіграють основну роль у відтворенні історичних, соціальних та культурних особливостей мовного соціуму, зберігаючи його національний колорит.

Термін «реалія» вперше згадує науковець А.В. Федоров у своїй праці «Про художній переклад» (1941), у якій зазначає, що основними ознаками цього поняття є відтворення матеріального та суспільного життя громади [5, с. 89]. Згідно із тлумаченням, зазначеним в англomовному онлайн-словнику «Collins», реаліями називають поняття, що відображають умови та спосіб життя окремого народу [1]. Крім цього, науковці стверджують, що реалії здатні виражати національну культурну своєрідність та належать до безеквівалентної лексики, що передбачає застосування особливих підходів під час їх перекладу.

Найбільш влучну класифікацію із тематичної точки зору пропонує В.С. Виноградов, виокремлюючи такі види слів-реалій, як:

1) *побутові реалії*, що вживаються на позначення їжі, грошей, одягу та інших предметів, що спостерігаються у буденному житті;

2) *етнографічні та міфологічні реалії*;

3) *реалії природного світу*;

4) *реалії державного ладу та суспільного життя*;

5) *ономастичні реалії*, до яких відносять власні назви, яким необхідно надавати додаткових пояснень;

6) *асоціативні реалії*, що пов'язані із фольклором, літературою, колірною символікою тощо [4].

Наприклад, в англomовному романі Кадзуо Ішігуро «Художник хиткого світу» автор використовує чимало японських реалій, за допомогою яких він влучно передає атмосферу та особливості суспільного життя в Японії.

Зокрема більшу частину реалій становлять саме побутові та етнографічні реалії. Наприклад, зустрічаємо чимало прикладів цих лінгвістичних явищ на позначення їжі та напоїв, як от реалія “*sake*”, що в перекладі відповідно звучить як «*sake*» та означає національний алкогольний японський напій. До того ж, у романі спостерігаємо наявність реалій на позначення традиційного одягу, наприклад “*kimono*” (у перекладі «*кімоно*») та елементів декору (“*tatami*” – «*татамі*» – мати, які зазвичай можна помітити на підлогах у Японії), кухонного приладдя (“*chopsticks*” – «*палички*»), якими їдять японці).

Варто також зазначити, що у романі автор використовує низку соціально-політичних реалій. Чимало з них вказують на соціальний чи сімейний стан головних героїв, наприклад “*Oji*” (в україномовному перекладі «*Оджі*»), що японською означає дідусь, та “*sensei*” («*сенсей*»), що в Японії вживається для ввічливого звернення до вчителя, письменника чи іншої поважної чи старшої за віком особи.

Зустрічаємо також велику кількість ономастичних реалій. У романі наявно чимало топонімів, назв різноманітних закладів, вулиць, храмів тощо, наприклад, “*Tamagawa temple*” («*храм Таматави*»), “*Furukawa district*” («*район Фуракава*»), “*the Kasuga Park Hotel*” (*готель «Касуга-Парк»*) [3].

Розглядаючи функціональну складову використаних у романі реалій, можна зробити висновок, що більшість із них виконують функцію відтворення місцевого та історичного колориту. За допомогою цих лінгвальних одиниць Кадзуо Ішігуро вдається повністю передати атмосферу японського суспільства, частиною якого є головні герої твору. Крім того, можна стверджувати, що у романі наявні реалії, які виконують функцію

естетизації побутової деталі. Зокрема, предмети побуту, елементи культури, як от, наприклад “*lanterns*” – «червоні паперові ліхтарики», допомагають читачеві скласти візуальну картину подій, які відбуваються у сюжеті.

Отже, проаналізувавши концепт «реалії», її тематичну та функціональну різноманітність можна стверджувати про важливість вживання цих лексичних одиниць у літературних творах як засіб відтворення національної автентичності та її поширення у світовому мистецтві.

Література

1. Collins dictionary:
<https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/realia> (дата звернення 04.04.2022).
2. Isaeva Shoiria. *Linguoculturological aspect of translating realias*. *Philology Matters*: Vol. 2020: Iss. 3, Article 11: p. 132-149.
3. Ishiguro K. *An Artist of the Floating World*. Faber and Faber, 1986. 206 p.
4. Особливості класифікації реалій та виявлення їх аксіологічного потенціалу: <https://naub.oa.edu.ua/2015/особливості-класифікації-реалій-та-в-2/> (дата звернення 09.04.2022).
5. Федоров, А. В. (1941). О художественном переводе. Ленинград: Гослитиздат. С. 260

СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Григорчук Віолетта

студентка групи ЛА-11мп, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор кафедри ТППАМ Коломієць С.С.

Ні в кого не викликає сумніву, що лише якісна підготовка фахівців може покращити ринок інновацій, оминати економічне та соціальне падіння, а отже, зберегти незалежність нашої країни та внести значущий розвиток й покращення. Для цього слід оптимально визначити критерії якісної освіти у вищих школах та реалізувати ефективні засоби для відмінного функціонування системи вищої освіти, адже це запорука якісної професійної підготовки майбутніх фахівців.

Доцільним буде насамперед виокремити для розгляду найголовніші конструкти якісної освіти, а саме: якість вищої освіти – це комплексна характеристика, яка відображає діапазон і рівень освітніх послуг, що надаються системою освіти відповідно до інтересів особи, суспільства і держави. Якісна освіта повинна давати можливість кожному індивіду залежно від його інтересів і можливостей здобувати повноцінну, безперервну освіту відповідного рівня в усіх її формах [1]. В Законі України «Про вищу освіту» визначено, що забезпечення якості вищої освіти складається з внутрішньої системи та зовнішньої [2]. Її головне завдання передбачає здійснення таких процедур і заходів як: здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників університету; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою (кадрове, матеріально-технічне та методичне забезпечення); забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; застосування інноваційних технологій навчання, стажування, підвищення кваліфікації тощо; забезпечення дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти в

університеті, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Українська система забезпечення якості освіти розроблена згідно європейським та національним стандартам, поєднує освітню, наукову та інноваційну діяльність, але якість діяльності вищих навчальних закладів можна підвищити і за рахунок розведення управлінських функцій стратегічно- тактичного характеру (їх нині виконує ректор) між, скажімо, президентом і ректором ВНЗ тощо. Адже не таємниця, що лише незначна частка управлінців може добре розв'язувати проблеми як стратегічного, так і тактичного характеру, переважна ж більшість управлінців є або стратегами, або тактиками [4]. Потребують доопрацювання і правила прийому до вищих навчальних закладів. Ризиковано з погляду якості підготовки, не уніфікувавши освітніх і навчальних програм (чого й не слід робити, оскільки це суперечило б рекомендаціям Болонського процесу), приймати до магістратури бакалаврів з інших ВНЗ, якщо ті не ліквідували академічної різниці [4].

Отже, система забезпечення якості у вищій школі є важливим фактором для країни, її соціального та економічного розвитку. Українська система на європейському шляху та попереду ще шлях значних покращень задля майбутнього українців.

Література

1. Байназарова, О. О. (2019). Моніторинг та оцінювання якості освіти :метод. посіб. / ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 58 с. Режим доступу: <http://bibl.com.ua/geografiya/13697/index.html>
2. Закон України «Про вищу освіту» (2014). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Локшина, О. (2017). Європеїзація освіти в Україні. Емпіричні дослідження для реформування освіти в Україні: Збірник матеріалів I

Міжнародної наукової конференції Української асоціації дослідників освіти. Київ Дрогобич: ЛТД, С. 98–101.

4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. URL: https://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

ВПЛИВ ПЕРЕГЛЯДУ ІНОЗЕМНИХ НАВЧАЛЬНИХ ВІДЕОРОЛИКІВ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АУДІЮВАННІ

Гутарєва Єлізавета

Студентка 3 курсу, група ЛА-91, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор кафедри ТППАМ Коломієць С. С.

Аудіювання є обов'язковою складовою в процесі оволодіння іноземною мовою. Воно є рецептивним видом мовленнєвої діяльності, а отже здатності слухати і розуміти повну інформацію. На шляху вивчення мови частина людей, що її вивчають, не беруть до уваги такий важливий її аспект як аудіювання, фокусуючись на інших складових, таких як: повторення граматики, вивчення нових слів, читанні та говорінні. Проте, для цілковитого занурення в іншу культуру та використання теоретичних знань на практиці варто звертатись до залучення інструментів аудіювання в загальний процес освоєння мови.

Сучасна освіта має відповідати новітнім тенденціям і бути цікавою для студентів. Для цього викладачеві, окрім загальних компетентностей та гарного володіння необхідними знаннями, варто долучати критичне мислення та креативність. Беручи до уваги останні роки можна побачити, що все частіше для концентрації уваги та зацікавлення студентів викладачі

звертаються до засобів масової інформації, платформи Youtube, соціальних мереж, тощо. Викладачі відштовхуються від інтересів студента, одночасно поєднуючи сферу зацікавленості з навчальними матеріалами та збільшуючи час проведений в навчальному середовищі. Прикладом цього може стати платформа Instagram, Telegram чи Youtube.

Загальновідомим фактом є те, що незвична, цікава і релевантна інформація запам'ятовується в рази краще та відкладається в довгострокову пам'ять частіше. Кожен зі студентів має власне коло сформованих інтересів, а отже слідує за певними джерелами та каналами з відповідною інформацією. Долучення до цих каналів англійськомовних відповідників підтримуватиме не лише інтерес до заданих тем, але і повсякчас сприятиме циклічному повторенню, адже постійне використання смартфонів є прерогативою сучасної людини.

Варто зауважити, що удосконалення компетентності в аудіюванні відбувається під час постійного фонового прослуховування улюблених ігор англійською мовою чи відеороликів на побутові теми чи новинок зі світу науки. Усі вони змушують студента повертатись до прослуховування англійського варіанта, що сприяє розвитку компетентності в аудіюванні. Однак, варто зазначити і супутні складнощі, які можуть виникнути в процесі такого навчання. Однією з них може бути не надто врегульоване поле для пошуку даних, а також якість поданого контенту. Іншою перешкодою може стати складність підбору даних на задану тему, хоча в цьому випадку кожен зі студентів може виділити щось корисне саме для себе. Основною проблемою, як на мене, може стати перевірка отриманих знань, так-як викладачу доведеться присвятити значну кількість часу підведенню підсумків.

Беручи до уваги вищезазначені фактори, все ж таки вважаю доцільним використання додаткових платформ, бо вони урізноманітнюють процес навчання та вносять елемент новизни. Також, не менш важливим фактором

є вмотивованість учнів і відповідність останнім тенденціям не лише в навчанні, а і в житті загалом.

В подальшому дослідженні цікаво було б розглянути способи оптимізації різних платформ у цілях покращення навчального процесу та підвищення зацікавленості студентів у заданих сферах. Іншим полем для досліджень може стати орієнтованість студентів до окреслених кіл зацікавленості з метою їх подальшого використання для майбутньої роботи.

Сьогодні, в часи коли набирає обертів навчання онлайн та використання гаджетів є невід'ємною складовою повсякденного життя, долучення різнопланових засобів, які стимулюють краще засвоєння навчальної програми, є доцільним і, навіть, бажаним. Воно не лише відкриває нові можливості, а і мотивує до нових звершень.

Література

1. Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment. (2018). Companion Volume with new descriptors. Strasbourg: Council of Europe, 235 p.

2. Бандура, А. В. Формування компетентності в англomовному аудіюванні учнів старшої школи засобами інтернет подкастів podcasts.inenglish.com / International Electronic Scientific Journal "Science Online" <http://nauka-online.com/>

3. Шевкопляс, Л. В. (2017). Формування англomовної компетенції в аудіюванні майбутніх учителів у процесі самостійної роботи. Київ. нац. лінгвіст. ун-т. Київ, 22 с.

ЗМІШАНІ МЕТАФОРИ В РІЗНОЖАНРОВИХ АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТАХ: ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ Й ПЕРЕКЛАДУ

Данилюк Анастасія

Студентка групи ЛА-81, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Метафора як важливий художній засіб протягом століть привертає увагу багатьох вчених, а її гносеологічна природа уже на ранніх етапах розвитку лінгвістики відіграла важливу роль у роботах відомих науковців: О. Кубрякова, А. Потебні, В. Харченко [5, с. 105] тощо. Поступово відкриваючи нові грані цього явища їм вдалося виділити один із нині найменш досліджених різновидів – змішану метафору (далі ЗМ).

За визначенням професорки Karen Sullivan із нью-йоркського Бард-коледжу «змішана метафора» – це поєднання логічно-непоєднаних понять, що об'єднуються між собою у певному контексті» [3, с. 17]. Вперше ЗМ була зафіксована ще у текстах XVII століття, однак на той час такий лінгвістичний феномен розглядався як свого роду обмовка або риторична помилка і цілеспрямовано ігнорувався вченими. Однак із розвитком когнітивної лінгвістики все більше й більше науковців почали проявляти підвищений інтерес до ЗМ, поступово досліджуючи його структурні, семантичні та функційні аспекти.

Відповідно до класифікації дослідниці М.П. Таймур змішані метафори можна розділити на [6, с. 117]: каскад ЗМ, малафори, комплексні, складені та розширені ЗМ. Кожен із зазначених видів має свій ряд характерних йому особливостей. Їх семантичний аспект основним чином розкривається внаслідок трактування значення кожної одиниці окремо й подальшого її розгляду як цілісної метафору.

Метафора є гнучким мовним елементом, який дає змогу змішувати в єдину ЗМ різноманітні сталі ідіоматичні врази та одиниці, що ґрунтуються на значеннєвому перенесенні. Досить часто таке злиття призводить до породження комічного ефекту. Яскравим ілюстраціями ЗМ є приклади відібрані із художнього тексту Гарпер Лі «To kill a mockingbird» [2] та науково-популярної збірки Річарда Фейнмана «Surely you're joking Mr.

Feynman» [1]: «I tried *to climb into Jem's skin* and *walk around in it*», «I was *blue in the face* where I was goin'— she's just seein' *too many snakes in the closet*», «here are these *monster minds*... I mean they would *put me through the wringer!*» тощо.

ЗМ виконують цілий ряд функції, які варіюються залежно від стилю та жанру тексту. Для художнього дискурсу найбільш поширеними є номінативна, текстотвірна, емоційно-оцінна та мнемонічна функції, в той час як науково-популярний, окрім двох останніх, охоплює ще і номінативну, евристичну й інформативну.

Нині не розроблено уніфікованої класифікації перекладацьких стратегій змішаних метафор. Однією із найбільш ґрунтовних і всеохоплюючих є типологія Т. Казакової [4, 129], у якій науковиця виділяє: повний переклад, заміну, традиційний відповідник, додавання/опущення та структурну перебудову.

Отже, змішана метафора є малодослідженим лінгвістичним явищем, яке нині приваблює увагу багатьох дослідників своєю новизною та нестандартним, іноді навіть каламбурним поєднанням мовних елементів, які в результаті породжують цікаву метафоричну одиницю.

Література

1. Feynman R. *Surely, You're Joking Mr Feynman*. New York : Random House, 2001. 350 p.
2. Li. H. *To Kill a Mockingbird*. Philadelphia : J. B. Lippincott & Co, 1960. 336 p.
3. Казакова Т.А. *Теория перевода – лингвистические аспекты*. Москва: Флинта, 2003. 235 с.
4. Овсієнко А.С. *Метафора в сучасному мовознавстві: тлумачення та класифікація*. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2018. Т.3. № 32. С. 105-110.

5. Таймур М.П. Классификация смешанных метафор: когнитивные предпосылки. Филология. 2020. № 2. С. 176-178.

СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТВОРІВ ЛІНИ КОСТЕНКО ТА ЛЕНГСТОНА Г'ЮЗА

Дьордій Юлія, Васюра Єлизавета

Студентки групи ЛА-91, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор кафедри ТППАМ Коломієць С. С.

Розглядаючи ліричні твори, ми часто звертаємо увагу на художні засоби, які використовує автор. Вони додають динаміки до твору. Інверсійні конструкції, оригінальні антитези, мелодійні анафори і неочікуваний паралелізм можуть зробити незабутнім будь-який ліричний твір. Саме це допомагає письменникам досягти бажаної виразності і емоційності мови.

У нашому дослідженні ми порівнюємо твори Ліни Костенко видатної української письменниці, поетеси, лауреатки державних та міжнародних премій, та Ленгстона Г'юза, американського поета, прозаїка, драматурга та колумніста, на стилістичному рівні.

SYNTACTIC STYLISTIC DEVICES

Еліпс – риторична фігура, що характеризується відсутністю одного чи обох головних членів речення, але вони легко компенсуються контекстом.

Англійська поезія:

1. *To the tune o' those Weary Blues.*
2. *Coming from a black man's soul.*

Українська поезія:

1. *А для когось лихою, впертою,
ще для когось відьмою, коброю.*
2. *Безборонною, несинхронною*

Парцеляція – стилістична фігура, в якій частини єдиного речення інтонаційно розмежовуються як самостійні речення.

Англійська поезія:

1. *He did a lazy sway. . . .*

To the tune o' those Weary Blues.

2. *Sweet Blues!*

Українська поезія:

1. *а для когось, може, й ніякою.*

А для когось лихою, впертою, А між іншим, якщо відверто, то була я дурною і доброю.

2. *Безборонною, несинхронною ні з теоріями, ні з практиками.*

Рефрени – це засоби літератури, в яких використовується неодноразове повторення деяких слів або навіть виразів з метою підкреслення їхньої важливості.

Послідовний повторАнглійська поезія:

He did a lazy sway. . . .

He did a lazy sway. .

Thump, thump, thump, went his foot on the floor.

Анафора – стилістична фігура, утворена шляхом повторення однакових звуків, складів, слів, синтаксичних конструкцій на початку речень, віршових рядків чи строк.

Українська поезія:

1. *а для тебе буду красивою,
а для когось, може, й ніякою.*

*А для когось лихою, впертою
ще для когось відьмою, коброю.*

2. *і боліла в мене іронія
всіма ліктиками й галактиками.*

*І не знало міщанське кодло, коли я
захлиналась*

Англійська поезія:

1. *“Ain't got nobody in all this world,
Ain't got nobody but ma self.*

2. *And I wish that I had died.”*

*And far into the night he crooned that
tune.*

Перелічення – це стилістичний прийом, за допомогою якого відбувається називання один за одним (або групування)

однорідних/неоднорідних предметів, ознак або явищ, які виконують одну синтаксичну роль у реченні і демонструють семантичну однорідність.

Англійська поезія:

*Droning a drowsy syncopated tune,
Rocking back and forth to a mellow
croon*

Українська поезія:

*А для когось лихою, впертою,
ще для когось відьмою, коброю*

Інверсія – стилістична фігура, побудована на порушенні того порядку слів у реченні, який здається нормованим, звичайним.

Українська поезія: *боліла в мене іронія*

Англійська поезія:

1. *Down on Lenox Avenue the other night*

By the pale dull pallor of an old gas light

He did a lazy sway. . . .

2. *Droning a drowsy syncopated tune,*

Rocking back and forth to a mellow croon,

I heard a Negro play.

Результати порівняльного аналізу функціонування стилістичних засобів в творах Ліни Костенко та Ленгстона Г'юза представлено на рисунку

1

Рисунок 1

Отже, загальна кількість використаних художніх засобів на стилістичному рівні у творах двох митців майже не відрізняється. Можна відзначити, що в українському творі використовується більше перелічень,

проте менше повторів. У жодному з віршів не спостерігаються риторичні запитання та відокремлені члени речення. Письменники однаково гарно та влучно використовують літературні засоби у свої творчості, тим самим роблячи твори неповторними та душевними.

ДИСКУСІЯ ЯК МЕТОД ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: МІЖКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ

Ігнатова Катерина

Студентка ЛА-11мп, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: доцент кафедри ТППАМ Тікан Я.Г.

Завдяки глобалізації та діджиталізації розуміння та практика міжкультурної комунікації та міжкультурна компетентність загалом стають все більш актуальними та необхідними. Так само незамінними є особливості міжкультурної комунікації при вивченні іноземної мови. Саме розуміння культурних відмінностей, різних комунікативних стилів і культурних норм є запорукою ефективної комунікації та належного застосування набутих на заняттях з іноземної мови знань і компетентностей.

Одним з ефективних видів навчання, яке створює необхідні умови для розвитку іншомовної комунікативної компетентності, критичного мислення, творчих здібностей студентів і розуміння міжкультурної комунікації є проблемне навчання. Проблемне навчання передбачає таку форму організації навчальної діяльності, за якої студенти мають можливість шукати вирішення заданої проблеми. На заняттях з іноземної мови ефективним проблемним завданням, яке збагатить культурознавче світосприйняття студентів, може стати іншомовна дискусія з опорою на проблемний текст, проблемне питання чи інший матеріал [1]. Робота з проблемним текстом або іншим матеріалом дає студентам можливість застосувати аналітичне мислення для аналізу самого матеріалу, а подальша дискусія допомагає студентам звернутися до

свого особистого досвіду, розглянути матеріал у контексті різних культур – своєї та культури, представниками якої створено матеріал, що розглядається, або культури, про яку розповідається [3].

Глибокий і повноцінний аналіз стає можливим саме в дискусії, адже висловлення усіх учасників дискусії впливають як на розуміння й інтерпретацію матеріалу, так і на сприйняття та розрізнення його культурних особливостей. Під час дискусії матеріал залишається опорою, але студенти самостійну вирішують окреслену проблему, застосовуючи при цьому власні знання, вміння та досвід, а також інформацію, отриману з матеріалу. Такий метод дозволяє студентам не лише покращити обізнаність з культурою країни, мова якої вивчається, але оскільки дискусія відбувається в академічному контексті, це дозволяє також автоматизувати та покращити навички ведення офіційної дискусії, зокрема: вміння повторити та уточнити вже надану інформацію чи озвучену думку, підтримувати жваву дискусію, коментувати висловлювання або надавати оцінку висловлюванням інших учасників, аргументувати свої ідеї та позицію, вчасно та влучно відповідати на питання, а також ставити їх, уточнювати свою відповідь і дипломатично виражати незгоду [2].

Отже, дискусія є методом, який дозволяє покращити обізнаність студентів із культурними особливостями комунікації, автоматизувати навички академічної комунікації та розвинути екстралінгвістичні компетенції.

Література

1. Бігич, О. Б., Бориско, Н. Ф., Борецька, Е. Г. та ін. / за заг. ред. Ніколаєвої, С. Ю. (2013). Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ : Ленвіт. С. 127.

2. Council of Europe (2020). Common European Framework of Reference for Languages : Learning, teaching, assessment – Companion volume. Council of Europe Publishing : Strasbourg. P. 75-76.

3. Quist, G. (2013). Reading With My Eyes Open : Embracing the Critical and the Personal in Language Pedagogy. London : Ubiquity Press. P. 152-153.

ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ НАВИЧОК І УМІНЬ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Квач Олена

студентка ВПЛ-91, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор С.С. Коломієць

Щоб сформувати в учнів здатність і готовність до міжкультурної комунікації, необхідно навчити їх спілкуватись у межах певних сфер діяльності, тем та ситуацій шляхом засвоєння конкретного мовного та мовленнєвого матеріалу через формування відповідних навичок та вмінь [3, с. 65].

Навичку визначають як «психічне новоутворення, завдяки якому індивід спроможний виконувати певну дію раціонально, з належною точністю і швидкістю, без зайвих витрат фізичної і нервово-психологічної енергії».

Щоб досягти «рівня навички», мовленнєва дія має набути таких якостей як автоматизованість, стійкість, гнучкість, відсутність спрямованості свідомості на форму виконання, відсутність напруження і швидкої втомлюваності [2, с. 61].

У процесі виконання того чи іншого виду мовленнєвої діяльності формуються мовленнєві уміння, які можна визначити як оптимальний рівень досконалості виконання.

Відповідно до основних видів мовленнєвої діяльності відносять чотири основних уміння:

- уміння говорити (в діалогічній та монологічній формах);
- уміння писати;
- уміння аудіювати;
- уміння читати.

Кожне уміння спирається на свою групу навичок, які синтезуються, функціонуючи в умінні [2, с. 62].

Продуктивні уміння – говоріння і письмо – складаються на ґрунті репродуктивних навичок: граматичних (тобто навичок вибору морфологічного і синтаксичного оформлення одиниці усного або писемного мовлення); лексичних (тобто навичок вибору, сполучення та реалізації лексичної одиниці в усному і писемному мовленні); вимовних навичок говоріння (тобто навичок артикулювання та інтонування); графічних та орфографічних навичок письма (тобто навичок графічного зображення мовлення та написання слів за правилами орфографії).

Рецептивні уміння – аудіювання і читання – складаються на ґрунті рецептивних навичок: граматичних (тобто навичок розпізнавання граматичних і прогнозування синтаксичних структур усного або писемного мовлення); лексичних (тобто навичок розпізнавання звукових або графічних образів лексичних одиниць та їх безпосереднього розуміння); слухових (тобто навичок сприймання й розпізнавання звуків, звукосполучень, інтонації в усному мовленні); перцептивних (тобто навичок сприймання й розпізнавання букв, буквосполучень, знаків пунктуації в писемному мовленні) [1, с. 180].

Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти (CEFR) класифікують види мовленнєвої діяльності під іншим кутом зору. Поряд з традиційними рецептивними вміннями аудіювання та читання і продуктивними вміннями говоріння та письма додатково вводяться нові терміни: інтеракція (interaction) та медіація (mediation) [4, с. 23].

Згідно CEFR інтеракція – це залучення двох або більше учасників до побудови спільного дискурсу. Інтеракції приділяється особлива роль у навчанні, оскільки вона вважається джерелом походження мови, що дозволяє створювати міжособистісні зв'язки, співпрацювати та домовлятися.

Виділяють усну інтеракцію (діалог), письмову інтеракцію (листування) та онлайн інтеракцію, що, на відміну від листування, часто має швидкий темп, наблизений до усного спілкування [4, с. 70].

У медіації мовець або учень виступає соціальним посередником, що налагоджує зв'язки та допомагає створити або донести смисли. Це може відбуватися в межах однієї мови, між різними модальностями сприйняття (міжмодальна медіація; наприклад, переклад з усної мови на мову жестів і навпаки), а також між різними мовами (міжлінгвістична медіація).

Відповідно до сфери застосування виділяють текстову медіацію (полегшення доступу до текстової інформації через лінгвістичні, культурні, семантичні або технічні перешкоди), медіацію концепцій (полегшення доступу до знань та ідей, зокрема, у вихованні, навчанні та менторстві; сприяння порозумінню та вільному висловленню думок у навчанні та роботі) і медіацію спілкування (сприяння порозумінню учасників міжкультурного та міжлінгвістичного спілкування; запобігання конфліктам в делікатних ситуаціях) [4, с. 90-91].

Література

1. Бігич, О. Б., Бориско, Н. Ф., Борецька, Г. Е. (2013). Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич, Н. Ф.

Бориско, Г. Е. Борецька та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 590 с.

2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. (2002). Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої, К.: Ленвіт,. 328 с.

3. Панова, Л. С. (2010). Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / Панова Л. С., Андрійко І. Ф., Тезікова С. В. та ін. К.: ВЦ «Академія», 328 с.

4. Council of Europe (2020), Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume, Council of Europe Publishing, Strasbourg. Retrieved from: www.coe.int/lang-cefr

НОВІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Когут Марія

Студентка 3 курсу, група ЛА-91, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор кафедри ТППАМ Коломієць С. С.

Вже понад півроку світ живе в умовах пандемії та карантинних обмежень, що безперечно впливає на практично усі сфери життєдіяльності людини. Карантин, який ще на початку весни 2020 року здавався тимчасовим заходом, став довготривалим і набув ознаки «нової реальності». Освіта – це одна із сфер, що страждає найбільше від таких нових умов буття.

Усі заклади освіти, у тому числі й університети, змушені були швидко реагувати на виклики пандемії та перевести освітній процес у дистанційний або гібридний (змішаний) режим. Викладачі університетів буквально за один день адаптували свої дисципліни до дистанційного формату. Більшість з них

не мали досвіду використання онлайн-інструментів, навичок дистанційного спілкування із студентами, відповідного методичного та технічного забезпечення віддаленого викладання своїх курсів.

Практики дистанційного навчання, що склалися як у різних ЗВО, так і в межах одного університету, факультету, і навіть кафедри, є дуже відмінними й строкатими. Викладачі використовують різні програми і платформи, проводять заняття з демонстрацією презентаційних матеріалів або без неї, з використанням інтерактивних методів або без них, адаптують свої курси до дистанційного формату або просто використовують відеоконференції замість традиційних аудиторій.

В університетах розгортання систем дистанційної освіти відбувалося через відповідні накази ректорів, і тренінги з ознайомлення та навчання навичок користування ними проводив кожен заклад окремо.

Зараз у майже 97% закладів середньої освіти використовуються технології дистанційного навчання (такі як Google Classroom, Zoom, Microsoft Teams тощо), але при цьому у 20% шкіл навчання здійснюють лише забезпечені комп'ютерною технікою та доступом до інтернету вчителів.

Також портал «Дія» запустив освітній серіал «Цифрові навички для вчителів», була надана можливість навчання через телевізор, проводилися уроки провідними вчителями країни.

Одна з ключових рекомендацій – це встановлення правил дистанційного навчання, а саме розробка питань, тестів і вправ для моніторингу навчального процесу та надання зворотного зв'язку від учнівства та студентства без допомоги батьків.

У процесі термінової організації онлайн-навчання стала очевидною проблема недостатності взаємодії між учасниками освітнього процесу для того, щоб зберегти можливості контролю за навчанням, як це було у допандемічні часи.

Серед простих і відносно доступних інструментів для створення задач та вправ існують такі сервіси як Formative. Для більш повного структурування навчального процесу онлайн на допомогу прийшли системи забезпечення дистанційного/змішаного навчання (наприклад, Moodle), які дозволяють гнучко та прозоро проводити контроль знань, збирати фідбек і навіть вести журнал оцінок.

Втім, для розгортання такої системи та набуття навичок її використання важливою є реалізація тез із попереднього пункту (забезпечення технічних можливостей, готовності викладацтва працювати із новими інструментами, компенсувати додатковий час, що витрачається на цифровізацію навчального матеріалу тощо) разом із наявністю профільних спеціалістів для її періодичної технічної підтримки й оновлення.

У нових умовах навчання актуальними є моніторинг і встановлення обмежень на навантаження викладачів, вчителів і студентства та учнівства.

Поділ задач на синхронні (у режимі реального часу на зустрічах у Zoom, MS Teams, Google Meet та ін.) й асинхронні (домашні завдання), надання чітких інструкцій для їхнього виконання, підбір відповідних онлайн-інструментів тощо.

Особливо це актуально для школи, оскільки режим змішаного навчання (частина учеників –

очно, частина – на карантині віддалено) вимагає від учителів одночасно мати готові матеріали для обох форматів, а також працювати з ними паралельно, що перевантажує освітян.

Серед дієвих способів: урізноманітнення завдань (аудіо, відео, текстові, презентації тощо), обмеження часу на виконання завдання, фокус на змісті завдань без готової відповіді із доступних джерел, використання інструментів платформ для дистанційної освіти (наприклад, випадковий порядок тестових питань і варіантів відповідей на них) та інші.

Постанова Головного державного санітарного лікаря України «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 23.04.2021 регулює процес використання засобів індивідуального захисту у всіх закладах освіти.

Відповідно до неї персонал закладів освіти допускається до роботи лише за умови наявності респіраторів або захисних масок. Весь персонал має бути забезпечений засобами індивідуального захисту протягом усього 5-денного робочого тижня з розрахунку 1 маска на 3 години роботи. Батьки теж повинні перебувати в закладах освіти у захисних масках.

Здобувачі освіти мають використовувати засоби індивідуального захисту лише під час входу та пересування навчальним закладом. Натомість під час занять це не є обов'язком. Учні 1-4 класів повністю звільняються від носіння масок або респіраторів.

Наголошується, що основним засобом гігієни є передусім миття рук, а не використання антисептичних засобів.

У ЮНІСЕФ ще на початку минулого року наголошували, що вчителі мають бути пріоритетною групою для вакцинації. Пріоритетна вакцинація учителів та освітян потрібна для того, аби школи не переходили на дистанційне навчання під час нових спалахів хвороби.

У разі браку в закладі освіти визначеної кількості вакцинованих працівників навчання здійснюватиметься дистанційно. Поступово всі освітяни для подальшої роботи потрібні були зробити щеплення.

З наближенням навчального року, уваги потребувало питання про вакцинацію студентів. Наразі вже існує можливість добровільного вакцинування студентів незалежно від віку.

Література

1. Аналітична довідка щодо тенденцій організації дистанційного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти в умовах карантину у 2020/2021 навчальному році. ДСЯО.

2. Здоров'я та освіта: Як пандемія COVID-19 вплинула на доступ до публічних послуг в Україні. Аналітичний огляд, 2021 (Новосад).

3. Організація освітнього процесу в школах України в умовах карантину: аналітична записка / Л. Гриневич, Л. Ільїч, Н. Морзе, В. Прошкін, І. Шемелинець, К. Линьов, Г. Рій]. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. 76 с.

4. Положення про дистанційне навчання, затверджене наказом МОН від 25.04.2013 № 466 (зі змінами).

5. Постанова Головного державного санітарного лікаря України від 22.08.2020 № 50 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)».

НОВІ ПІДХОДИ У ВИЗНАЧЕННІ ЦІЛЕЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Коржекова Яна

ВПЛ-91, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Цілі навчання іноземної мови в середніх навчальних закладах визначаються Державним освітнім стандартом і Програмою з іноземних мов. Вони визначають очікувані результати навчальних досягнень учнів в оволодінні іноземною мовою за період навчання в середньому навчальному закладі [2, с. 40].

На даному етапі розвитку сучасної методики навчання іноземних мов у

середніх навчальних закладах України прийнято розглядати чотири основні цілі: практична, виховна, освітня та розвиваюча.

Практична мета виступає в провідній ролі через те, що вона передбачає практичне опанування учнями умінь мовлення в усіх чотирьох видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні та письмі на рівні, достатньому для здійснення іншомовного спілкування в типових ситуаціях. Або іншими словами практична ціль обумовлює формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності (ІКК).

Іншомовна комунікативна компетентність – здатність успішно вирішувати завдання взаєморозуміння і взаємодії з носіями мови, яка вивчається, у відповідності до норм і культурних традицій в умовах прямого й опосередкованого спілкування [3, с. 90] (схема 1.1).

Відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, існує нове трактування видів мовленнєвої діяльності, а саме:

1. **продукція** (*говоріння і письмо*);
2. **рецепція** (*аудіювання і читання*);
3. **інтерактивні види діяльності або інтеракція**: *усне діалогічне мовлення* – формальна дискусія та збори, цілеспрямована співпраця, обговорення документа, обмін інформацією, надання та отримання інтерв'ю та *писемне спілкування* – загальне, листування, записки, повідомлення, формуляри та участь у комп'ютерних конференціях on-line або off-line;
4. **посередницька діяльність або медіація**: *усна* – синхронний переклад, послідовний переклад, неформальний переклад; та *письмова медіація* – послідовний (точний) переклад контрактів та угод, літературний переклад, передача основного змісту газет та журналів та переказ.

Основні складові іншомовної комунікативної компетентності (ІКК)

Схема 1.1

А отже, здатність до реалізації різних видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письма та інтеракції та медіації) в важливих для певного віку сферах і ситуаціях спілкування становить собою іншомовну мовленнєву компетентність (ІМК).

Оволодіння учнями іноземною мовою передбачає формування у них певного рівня комунікативної компетенції, яка реалізується за допомогою мовленнєвих умінь. Основні мовленнєві вміння включають:

- ✓ вміння здійснювати усне спілкування в типових ситуаціях навчально-трудої, побутової і культурної сфер спілкування;
 - ✓ вміння розуміти на слух основний зміст нескладних автентичних текстів;
 - ✓ вміння читати і розуміти нескладні автентичні тексти різних жанрів та видів з різним ступенем розуміння їх змісту;
 - ✓ вміння зафіксувати і передати письмово елементарну інформацію.
- [2, с. 40].

Кожна з мовленнєвих компетентностей базується на складній і динамічній взаємодії відповідних умінь, мовленнєвих навичок, знань та особистісних якостей, передусім комунікативних здібностей.

Виховна ціль навчання іноземних мов полягає в тому, що вона формує і виховує гуманістичне бачення світу, загальнопланетарне мислення та загальнолюдські цінності. Виховна мета навчання передбачається у

виховання в учнів або студентів певних рис і якостей, таких як:

- повагу до старших, чемність, доброту, готовність прийти на допомогу, чуйність, порядність, почуття власної гідності;
- вмільсть, охайність у виконанні завдані, виховувати розуміння суспільної вартості учнівської продуктивної праці;
- культурно-естетичні та художні смаки учнів.

Основною задачею в контексті виховної цілі навчання є виховування студентів як типових носіїв української національної культури, зміцнення їх національної свідомості в ході організації англомовної мовленнєвої взаємодії за принципом діалогу культур.

Освітня мета передбачає розширення філологічного кругозору учнів, розвиток уміння спостерігати за явищами англійської мови: фонетичними, лексичними, граматичними та помічати їх відмінності від явищ рідної мови. Вона обумовлює формування відповідної системи лінгвістичних понять та первинного уявлення про фонетичну (лексичну, граматичну) будову англійської мови та оволодіння знаннями про культуру, історію та традиції країни, мова якої вивчається.

Освітня мета навчання ІМіК досягається у процесі аналізу текстів, бесід з учнями, обговорення актуальних проблем під час перегляду відеофільмів тощо, TED Talking та актуальних новин у світі, та у країні, мова якої вивчається. У результаті зіставлення систем двох мов та існуючих у них засобів вираження думок, поліпшується практичне володіння не лише ІМ, але й рідною мовою.

Розвиваюча мета полягає у формуванні особистісної активності учня, його інтелектуальної ініціативи та самостійності як суб'єкта учіння, а також у стимулюванні та формуванні в нього готовності до пізнавально-пошукової і творчої діяльності під час роботи над іноземною мовою.

З точки зору розвитку загальних компетентностей учня всі цілі реалізуються одночасно або можна сказати в комплексі. Наприклад,

практична мета може передбачати засвоєння учнем декларативних знань, наприклад граматики або літератури іншої країни; освітня мета на цьому ж відрізку навчального процесу спрямовується на оволодіння знаннями про культуру, історію, реалії та традиції країни, мова якої вивчається; виховна мета може передбачати позитивне ставлення до іноземної мови, культури народу, який розмовляє цією мовою; розвиваюча мета спрямовується на готовність до групової розмови або формування більшої впевненості у чомусь або самовпевненості, більша відкритість та цікавість до невідомого. Досягнення визначених цілей навчання іноземної мови можливе за умови взаємної роботи викладача та учня: зі сторони першого - це навчання мови та культури іншого народу, а зі сторони другого – це активна, вмотивована, комунікативно-пізнавальна діяльність.

Література

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання./ Науковий редактор українського видання доктор пед.наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.

2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. (2002). Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої, К.: Ленвіт, 328 с.

3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів (2013) / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 590 с.

ПЕРЕКЛАД ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Лисюк Ксенія, Падашуля Карина

студентки групи ЛА-81, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Поняття перекладу науковці визначають по-різному, але загальноприйнятим є наступне пояснення. Переклад — це процес передачі, заміни, відтворення та переробки вихідного тексту в цільовий, в який залучено принаймні дві різні мови. Загальновідомо, що найважливішим аспектом процесу перекладу є мова. Таким чином, переклад відіграє головну роль у системі комунікації. Спілкування, у свою чергу, є процесом розуміння різних повідомлень, що передаються від одних осіб до інших.

Значний вплив на процеси перекладу та спілкування має культура. Переклад, головним чином, використовує мову як засіб спілкування. Культура у своєму більш широкому розумінні включає сукупність вірувань, звичаїв, світоглядів та способу життя, манер, цінностей, ритуалів, стилів одягу та багато іншого, що впливає на людей, які живуть в добре побудованому суспільстві або спільноті. Для сучасних культур характерними є постійні зміни. Отож при вивченні вищезгаданих понять не слід розділяти культуру та мову. Мова не просто закладена в культурі, вона відображає її особливості. Отже, переклад, мова та культура — взаємопов'язані міждисциплінарні сфери глобалізації.

Різні типи громад та суспільств зближуються завдяки інформаційній революції, яка, у свою чергу, є глобальним явищем. Щодо поняття глобалізації, Ентоні Гедеон визначив її як активізацію світових соціальних відносин, яка пов'язує віддалені населені пункти таким чином, що місцеві події формуються під впливом подій, які відбуваються за багато миль, і навпаки [1].

Перш за все, за допомогою перекладу можна вивчати особливості взаємодії культур. Переклад здійснив культурний поворот, розширивши теоретичний кругозір у 1980-х. В той же час, культурні конотації відіграють важливу роль у перекладознавстві. Цей факт можна розкрити на прикладі

використання літературних образів. Так от “літо в Європі”, зокрема у Великобританії, має приємний відтінок, який Шекспір використовував у своїх сонетах. На відміну від цього образу, “літо в Індії” - абсолютно негативний. Як заявляють вчені-перекладачі, переклад та культура мають тісний взаємозв'язок.

Щоб зрозуміти одну культуру через іншу, варто розуміти деякі загальні речі. Неможливо, щоб кожен предмет культури був представлений в іншій. У порівнянні з європейцями, індійці проводять багато культурних фестивалів. Отже, зв'язок між перекладом та культурою є настільки ж нерозривним, як і відношення між мовою та культурою. Існують певні лінгвістичні підходи та теорії культурологічних досліджень, щоб виявити взаємозв'язок між ними:

“Сучасна теорія перекладу розпочала свій розвиток від лінгвістичного підходу 1960-х років, текстового фокусу 70-х років та культурно обґрунтованого підходу 80-х років. Наразі вона як і сучасна критична теорія набуває різної інтертекстуальної, полісистемної герменевтики” [2, 163].

Протягом 1980-х років теорії перекладу добре розвивалися та досягли культурного повороту в галузі перекладознавства. Насправді культурний переклад шукає ефективних рішень безпосередньо перекладацьких проблем. Наприклад, таких як предмети, що стосуються особливостей побуту: їжа, фестивалі, ритуали, спосіб поклоніння, одяг тощо. Проблема соціальної та культурної еквівалентності лежить в основі культурного перекладу.

Поміж трьох вербальних, невербальних та візуальних способів міжкультурної комунікації вербальна або мовна комунікація розглядається як найефективніший спосіб міжкультурного спілкування. Сьогодні такі величні, написані санскритом епоси, як Рамаєна та Махабхарата, вже були перекладені багатьма мовами, і стали доступні кожному звичайному читачу. Наведений факт є одним із перших прикладів кроскультурального спілкування. Люди не можуть знати усі мови світу, але кожен має змогу

отримати знання з іноземних книг за допомогою перекладу. За словами Thiruvvasagam:

“Протягом всієї історії переклади не тільки зближували людей, але й сприяли розвитку знань, досі обмежених мовою, якою вони створені. Лише уявіть, який вплив мали переклади давньогрецької та римської класики на англійську мову. Подумайте, що зробили переклади великих російських романів для розвитку жанрів художньої літератури. Яке значення мали переклади науково-технічних праць для таких країн, як Китай та Японія. Тоді ми зможемо визначити, наскільки важливо заявляти про свою присутність у світі і наскільки важливим є переклад для досягнення цієї мети” [3, 01]. Вищезгадане показує та уточнює значення перекладу та викладає його ефективне використання для міжкультурного спілкування. Отже, переклад стає актом перенесення однієї культури в іншу.

Жодна нація у світі не може досягти піку свого розвитку без перекладу, оскільки глобальне спілкування можливе лише за допомогою нього. Багато урядових та неурядових установ працюють над перекладом саме для того, щоб покращити спілкування. Ця потреба відчувається не тільки в галузі літератури, але й у науці, техніці, промисловості, економіці, політиці та інших. Особливо важливу роль переклад відіграє для багатомовних, багатокультурних та багатоетнічних країн (наприклад, Індії). В такому випадку він впливає на встановлення національної цілісності та розвитку окремих частин країни. Завдяки перекладу література мультикультурних країн виходить на світові ринки, а світові книги стають доступними для їх громадян.

Це свідчить про гостру потребу в перекладах для таких країн в епоху глобалізації. Труднощі виникають у пошуках зростання перекладу, але їх можна вирішити шляхом ефективного використання перекладу як способу комунікації. Зменшення складності комунікаційного перекладу є одним з основних завдань будь-якого перекладача, наприклад безліч голлівудських

фільмів перекладено багатьма мовами у всьому світі. Переклад голлівудського фільму на іншу мову означає не лише тлумачення іноземного тексту, слід взяти до уваги емоції, предмети культури тощо. Саме такий підхід до глобалізації передбачає сучасне перекладознавство.

Таким чином, переклад — це глобальне явище, що відіграє вирішальну роль на світовому ринку, набуваючи все ширшого поширення у кожній галузі людського життя. Він стає ефективним способом міжкультурної комунікації незалежно від місця та часу у світових спільнотах задля глобальних вимог — літературних та нелітературних.

Література

1. Multilingual Matters|Channel View Publications. (2021, March 25). Multilingual Matters. Retrieved March 25, 2021, from <http://www.multilingual-matters.com/>
2. Mujumdar, K. (2006). Approaching to 'Other': Some Challenges of Translation and Its Theories. *Indian Literature*, 234, 163.
3. Thiruvassagam, G. (2010). Translation's Role in Global Scenario. *New Delhi: University News*, 48. 01.

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІТИЧНОГО СЛЕНГУ НА ОСНОВІ ПОЛІТИЧНИХ ДЕБАТІВ

Панчук Євгенія

студентка групи ЛА-81, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Сьогодні сленг є частиною лексичної системи спілкування різних соціальних та професійних груп та функціонує в різних сферах життя суспільства. Політична галузь займає одну з провідних ролей у формуванні

тематичного шару лексики, який пов'язаний за своїм професійним спрямуванням.

При дослідженні теми політичного сленгу О. С. Штепуляк трактує його таким чином: політичний сленг – це специфічний шар ненормативного мовлення, що використовується конкретною групою людей, пов'язаних зі сферою політики, та відзначається особливим співвідношенням матеріального значення та експресивно-емоційного забарвлення лексики та фразеології [1]. У сфері політики сленг надає мовленню більшого емоційного забарвлення та у окремих випадках дозволяє мовцям завуалювати справжнє ставлення до певної політичної ситуації, особи чи події.

У політичному житті відбувається завжди багато різних подій, які сформували тематичні групи, за якими можна поділити шар політичної лексики. Серед них сформувались такі[3]:

- 1) візити;
- 2) передвиборчі кампанії;
- 3) діяльність глави держави;
- 4) діяльність державних органів;
- 5) конференції;
- 6) воєнні дії, конфлікти;
- 7) катастрофи;
- 8) знаменні дати;
- 9) діяльність дипломатів;
- 10) скандальні хроніки.

До прикладу, у період чергових виборів Президента України у 2019 році між двома кандидатами Володимиром Зеленським та Петром Порошенком були організовані дебати [2] в яких можна знайти одиниці політичного сленгу. Зеленський під час свого виступу використовує такий вираз: *“платіжки на комуналку”*, які були перекладені *“utility bills”*. Відповідно, у цьому виразі словосполучення *“комунальні послуги”* було

спрощене до сленгової одиниці “комуналки”. Ще одним прикладом слугує риторичне питання до опонента: “*Навіщо ви всі туди лізете?*” (в політику), яке перекладач у онлайн трансляції переклав “*Why are you all doing this?*”. У цьому вислові політик використовує сленгову одиницю “*лізти*”, яка в даному випадку означає проникати кудись, де не зовсім чекають. Зеленський також сказав таку фразу: “*Паном Медведчуком передає привіткі в Москву*”, переклад якої звучить так: “*sends greetings to Medvedchuk in Moscow*”. Фраза “*передає привіткі*” означало “передає вітання”, зокрема для своєрідного “ворога”. Зважаючи на всі вище наведені приклади, можна проаналізувати, що в даному випадку політик використовує сленг з метою висміювання поведінки свого опонента та демонстрації несприйняття його політики, помилок та ставлення до народу. Крім того, у промові Зеленський називає його “*так званий Петро II*”, чим натякає на причетність Петра Порошенка до співпраці з країною-агресором та використовує стару назву цієї країни – *Російська Імперія*. Ще одним прикладом висміювання свого опонента можна назвати сатиричне висловлювання про девіз його політичної кампанії: “*Його «Жити по-новому» – стало нашим «виживати»*”, яке в перекладі звучало: *his motto «A new life» would actually be about survival*”.

Також, політик використовує сленг з метою зближення з простим народом та не бажання завуальовувати прості речі складними термінами. Це можна прослідкувати з його простих питань своєму опонентові та частих нескладних конструкцій під час дебатів. Підтримка та схвалення народу супроводжується оплесками та гучними вигуками “*Зеля!*” – скорочений варіант від прізвища майбутнього Президента.

Отже, політичний дискурс є важливим елементом у формуванні лексики сленгу. Наведені приклади представляли тематичну групу передвиборчої кампанії, у якій були задіяні два кандидати на посаду Президента України під час політичних дебатів. Сленг у політиці відіграє чимало функцій, а зокрема сатиричну або висміювання, наближення,

емоційного забарвлення. Відповідно, із новими подіями утворюватимуться нові одиниці, вислови, які стосуватимуться політичних подій та осіб.

Література

1. Штепуляк О. С. (2016) Головні особливості та способи перекладу політичного сленгу. [The main features and methods of translating political slang] “Молодий вчений”, №3 (30), с. 564-568.
2. LIVE: Poroshenko and Zelenskiy face off in stadium debate (2019). Retrived from https://www.youtube.com/watch?v=fGUuAMi2jls&ab_channel=Ruptly
3. Nikitina Y. Genre-sense approach to teaching listening skills of students of faculty of foreign languages. English language learning and teaching: Theory and practice. Edited by Marina Zhadeyko. London. 2011, p.. 65-78.

НАВЧАННЯ СПОНТАННОГО МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ

Півень Юрій

студент 1 курсу магістратури, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор кафедри ТППАМ Коломієць С. С.

Перед викладачами англійської мови стоять відповідальні завдання, оскільки в умовах розширення міжнародних зв'язків підвищуються вимоги до рівня практичного володіння англійською мовою, навичками спонтанного монологічного мовлення зокрема, що проявляється у здатності студентів правильно і послідовно викладати свої думки.

Монолог визначається як безпосередньо спрямований до співрозмовника чи аудиторії організований вид усного мовлення, який передбачає висловлювання однієї особи. Спонтанне монологічне мовлення виконує такі комунікативні функції:

1. Інформативну – повідомлення інформації про предмети чи події навколишнього середовища, опис явищ, дій, стану.

2. Впливову – спонукання до дії чи попередження небажаної дії, переконання щодо справедливості тих чи інших поглядів, думок, дій, переконань.

3. Експресивну – використання мовленнєвого спілкування для опису стану, в якому знаходиться той, хто говорить, для зняття емоційної напруженості.

4. Розважальну – виступ людини на сцені чи серед друзів для розваги слухачів.

5. Ритуально-культову – висловлювання під час будь-якого ритуального

Кожна з цих функцій має свої особливі мовні засоби вираження думки, відповідні психологічні стимули та мету висловлювання.

Залежно від комунікативної функції та характеру логіко-синтаксичних зв'язків між реченнями, розрізняють такі основні типи монологічних висловлювань: опис, розповідь і роздум. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти розглядають такий вид мовленнєвої діяльності як усне продукування, яке складається з таких категорій: а) *тривалий монолог: опис досвіду*; б) *тривалий монолог: наведення аргументів*; с) *тривалий монолог: надання інформації*. До них можна додати два спеціалізовані жанри – *звернення до аудиторії* та *громадські оголошення*. Дані категорії створені на основі трьох макрофункцій – міжособистісній, діловій та оціночній.

В методиці навчання іноземних мов виділяють три етапи формування монологічних умінь. В основу кожного з них покладена якість висловлювання студентів, причому ця якість обов'язково веде до збільшення обсягу зразків мовлення, що використовуються.

Згідно з етапами формування вмінь монологічного мовлення, виділяють три групи вправ:

I група – вправи на об'єднання зразків мовлення рівня фрази у понадфразову єдність;

II група – вправи на створення власного монологічного висловлювання понадфразового рівня;

III група – вправи на створення власного монологічного висловлювання текстового рівня.

Отже, навчання спонтанного монологічного мовлення – це послідовна робота по формуванні в студентів вмінь будувати зв'язне висловлювання іноземною мовою із застосуванням таких прийомів, які сприяють розвитку розумової діяльності. Адже монолог – це підвищене навантаження на пам'ять, мислення і мовленнєві навички людини. Одна з важливих характеристик спонтанного монологічного мовлення – це його підвищена умотивованість. Як бачимо, система навчання монологічного мовлення сприяє формуванню у студентів навичок та вмінь виражати свої думки, розвиває навички актуалізації інформації.

Література

1. Бігич, О. Б., Бориско, Н. Ф., Борецька, Е. Г. та ін. / за заг. ред. Ніколаєвої, С. Ю. (2013). Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ : Ленвіт. С. 127.

2. Council of Europe (2020). Common European Framework of Reference for Languages : Learning, teaching, assessment – Companion volume. Council of Europe Publishing : Strasbourg.

ФОРМУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ З БІМЕДИЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

Туренко Ольга

студентка ВПЛ-91, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор С.С. Коломієць

У сучасних умовах глобалізації якість професійної підготовки майбутнього спеціаліста залежить від вільного володіння термінологією, адже це є умовою успішної професійної діяльності, а отже, внесок перекладу та укладання термінологічних словників у будь-якій сфері науки є надзвичайно важливим, як одного з головних факторів професійного зростання майбутнього фахівця. Наше дослідження базується на термінології сфери біомедичної інженерії. Загалом сфера біомедичної інженерії має безліч напрямків, слід виокремити: клінічну інженерію, медичну радіологію, медичну техніку, мікроелектромеханічні системи, біоматеріали, біомеханіку тощо.

Під професійно-термінологічною компетентністю розуміємо здатність доцільного використання термінів у певній науковій сфері. Однією з проблем перекладу термінології є їх багатозначність, що завжди залишається актуальною. Наприклад, у сфері біомедицини поняття «breathless» визначається кількома термінами, такими як «задишка», «диспное» або «ускладнене дихання». Терміни, які вважаються подібними, збирають в одну категорію. Отже, їх потрібно організувати з метою спрощення процесу визначення, для ефективного виокремлення конкретних значень та їх перекладів, що в свою чергу дозволить науковцям досліджувати певні явища та концепції з належною точністю. Тобто переклад термінологічних одиниць має бути більше схожим на тезаурус, ніж на словник. Ми маємо знаходити якомога більше об'єднувальних характеристик, упорядковуючи терміни на концептуально схожі групи, пов'язуючи їх з певними методами дослідження, та ін.

Основою дослідження є порівняльне вивчення термінополя біомедичної інженерії, аналіз семантичних процесів, характерних для

компонентів, що входять у цю сферу шляхом порівняння текстів оригіналу та його перекладу. До прикладу словник-таблиця на основі двох суміжних статей українською та англійською мовами [1, 2]:

Табл. 1. Укладання словника за схемою

№	Види порушення сну	Метод моніторингу сну	Назва методу	Засіб (прибор)
1	англ. Restless legs syndrome (RLS)	Comprehensive test used to diagnose sleep disorders	Polysomnography	Piezoelectric sensors
	укр. Синдром неспокійних ніг (СНН)	Комплексний тест, що використовується для діагностики розладів сну	Полісомнографія	П'єзоелектричні датчики
2	англ. Delayed sleep phase disorder (DSPD)	Diagnosing the disorder with a sleep diary or actigraphy. Polysomnography is sometimes used	Multiple Sleep Latency Test (MSLT)	
	укр. Синдром затримки фази сну	Діагностування за допомогою щоденника сну або актиграфії чи полісомнографії	Множинний тест латентності до сну	

Таким чином, відбувається дослідження специфіки адекватного та репрезентативного перекладу сучасної термінології біомедичної інженерії з англійської мови на українську. Термінологічна база створюється шляхом порівняння перекладів термінологічних одиниць з оригіналом через пошук відповідних дефініцій та точних пояснень понять і явищ на відповідних ресурсах.

Література

1. Ibáñez, V., Silva, J., Cauli, O. (2015). A survey on sleep assessment methods. Peer J.

2. Іванова, Я. О, Федорів, І. В, Вдовиченко, О. В (2021). Огляд сучасних технологій для діагностики сну. Кафедра біомедичної кібернетики. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» м. Київ, Україна. Біомедична інженерія і технологія. № 6.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕПІТЕТІВ В ПОЕЗІЇ ЕДГАРА АЛАНА ПО ТА ІВАНА ЯКОВИЧА ФРАНКА

Флоренца Олена, Шеремета Тетяна

група ЛА-91, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор С.С. Коломієць

У процесі вивчення курсу порівняльної стилістики англійської та української мов, нами було проведено лінгвостилістичний аналіз творів двох видатних представників американської та української літератур 19 сторіччя: Едгара Алана По та Івана Яковича Франка. Ці автори є визнаними класиками, чії твори знані в усьому світі, перекладені багатьма мовами та досі цікавлять як читачів, так і сучасних митців, що часто звертаються до осмислення доробку авторів минулого в своїх творчих пошуках. Новаторство Едгара Алана По та Івана Яковича Франка важко переоцінити. Своєю творчістю вони заклали цілу низку нових жанрів в національних літературах своїх країн, і літературознавці вбачають відгомін їх ідей та творчих знахідок у багатьох поколіннях їх наступників.

Хоча як Едгар Алан По, так й Іван Франко не спеціалізувались виключно на поезії, а писали й прозові твори, й журналістські та критичні праці, проте, на нашу думку, в контексті дослідження художніх засобів та

особливостей їх функціонування в англійсько- та українськомовних художніх текстах, їх поетичний доробок вартий особливої уваги через свою образність та насиченість небанальними мовними фігурами.

Розглянемо детальніше один з аспектів нашого дослідження - епітети, що використовують у своїх поезіях ці автори, їх типи, особливості функціонування і роль у створенні неповторної експресії їх творів.

Епітет (гр. ἐπίθετον – прикладка, щось додане) належить до загальновідомих словесних художніх засобів. Це образне означення, що підкреслює характерну рису, визначальну якість явища, предмета, поняття або дії. [2] Епітет є одним з найбільш поширених лексико-семантичних засобів творення експресії, оскільки найперше створює виразність, красу художнього тексту, через опис його елементів. Виходячи з етимології цього поняття, можна також зазначити, що епітет не тільки означає слово або конкретизує його рису, а й додає йому ознак: існуючих, неіснуючих, але бажаних, можливих, уявних тощо [2]. Вважається, що він найбільш характерний для поезії, художньої прози та публіцистики. Як правило, відповідає на питання: *який? яка? яке? як?*

Існують різні підходи до класифікації епітетів, що спираються на різні аспекти їх походження, будови, функціонування в реченні тощо. Розвиваючи ідеї деяких інших мовознавців та літературознавців, Єфімов Л. П. класифікує їх за наступними параметрами: за будовою та за семантикою [1]. В такій класифікації, за будовою епітети поділяються на прості (simple epithets), складні (compound epithets), фразові (phrasal epithets) та епітети-конструкції (clausal epithets); за семантикою – на постійні епітети (associated epithets) та концептуально-авторські епітети (unassociated epithets). В роботі ми дотримувались класифікації Л. П. Єфімова, оскільки на наш погляд, вона є найпоширенішою.

Прості епітети (simple epithets) – односкладові одиниці, що виконують роль концептуального, емоційного або естетичного визначення

предмета в художньому творі. Як правило, це прикметники. Вони найбільш частотно вживані в аналізованих працях: *дивний сон, кривавий труд, свята думка, дно студене, біль пекучий, щастя молоде, колюче терня, тиха молитва, forgotten lore, gentle air, silent dell, chill seas.*

Складні епітети (compound epithets) – синтаксичне ціле, що складається з двох і більше слів. Часто до подібного типу зараховують складні прикметники [1]. У цю ж категорію ми відносимо епітети, що складаються з словосполучень, крім конструкцій «прислівник + прикметник»: *поїзди бистроїзні, тяжкий залізний молот, molten-golden notes, high-born kinsman, pale-faced moon, dim-remembered story, red-litten windows.*

Тенденція вмістити в одну лінгвістичну одиницю як можна більше інформації призвела до створення **фразового епітета (phrasal epithet)**, дуже виразного, образного та емоційного в силу своєї незвичайності (e.g. “*consigning to the innermost regions of Erebus*”). Іноді в якості епітета можуть вживатися словосполучення і цілі пропозиції, що входять в одне слово за допомогою дефісів, так званих hyphenated phrases.

Епітети-конструкції (clausal epithets) виражаються за допомогою речення. На жаль, в аналізованих поезіях І. Я. Франка та Е. А. По ми їх не виявили.

Постійний епітет (associated epithet) нерозривно пов'язаний з означуваним словом, внаслідок чого утворюється сталий вираз [1]. Постійний епітет відрізняється тим, що виділяє характерну рису не конкретного предмета, тобто того, про який йдеться «саме зараз» і «саме тут», а предмета взагалі, не беручи до уваги особливості контексту, у якому про нього згадується. Постійний епітет при цьому вказує на таку характерну рису предмета, яка водночас із-поміж інших його рис здається найбільш сталою, свого роду ідеальною. Оскільки постійні епітети є свого роду мовними кліше, властивими носіям певної культури, знаходимо їх

використання й у аналізованих творах: *яснеє небо, синій криштал, сміх дзвінкий, важкий сум, rapid river, desperate desire, pitiless pain.*

В свою чергу, **контекстуально-авторський *enimem* (*unassociated epithet*)** виділяє рису, яка видається характерною в предметі за певних обставин у тому конкретному контексті, в якому про цей предмет згадується. Цей різновид епітету носить оказіональний характер і вимагає точності, а не виключно поетичності висловлювання, відповідності, реалістичності означуваного в предметі самому означеному предметові, тим конкретним обставинам, у зв'язку з якими даний предмет згадується [2]. В його основі лежать неочікувані, досить часто неповторні смислові асоціації. Велика кількість контекстуально авторських епітетів, що використовуються в поезіях І. Я. Франка та Е. А. По, таких як *вітхенна пісня, гук кривавий, проклятая кліть, кам'яне чоло, битий стидом, твердий гостинець, огнистий вид, crystalline delight, idle stone, tantalized spirit, fair and stately palace, radiant palace, dim-remembered story, pale door, hideous throng. solemn silentness,* свідчить про непересічне багатство поетичної мови, властиве цим авторам.

Отже, в зазначених поезіях наявна велика кількість простих і складних епітетів. Також знаходимо свіжі, небанальні приклади використання контекстуально-авторських епітетів. Найменш частотними виявились фразові епітети та епітети-конструкції.

Проведений аналіз творів Едгара Алана По та Івана Яковича Франка підтверджує твердження, що епітет – це один з основних засобів, за допомогою якого автори створюють образність, експресивність, дають оцінну характеристику предмета чи явища. На практиці доведено, що існування тексту художнього стилю, а особливо поетичного, неможливе без використання епітету. Стилiстична функція епітетів полягає в тому, що вони дають змогу показати предмет зображення з несподіваного боку, індивідуалізують, викликають певне ставлення до зображуваного, слугують інструментом створення нового та унікального бачення.

Література

1. Єфімов, Л. П., Ясінецька, О. А. (2004). Стилїстика англїйської мови і дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 240 с.
2. Мацько, Л. І., Сидоренко, О. М., Мацько, О. М. (2003). Стилїстика української мови: Підручник. За ред. Л. І. Мацько. К.: Вища шк., 462 с.

РОЛЬ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Цубера Ніна

студентка групи ЛА-ІІмп, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор С.С. Коломієць

Підготовка студентів до життя в демократичному суспільстві шляхом запровадження методів викладання навчальних дисциплін, які стимулюють незалежність думки, судження, спонукають до відповідальної компетентної діяльності є пріоритетною освітньою метою, як зазначено у загальноєвропейських рекомендаціях з освіти. Серед найбільш ефективних та актуальних методів навчання іноземної мови є проектна технологія навчання, що покликана формувати професійні, соціальні, та комунікативні компетентності учнів та студентів.

Серед дослідників у галузі педагогіки, що вивчали питання застосування проектної технології на уроках англїйської мови та його вплив на студентів варто зазначити І.Л. Бім, Л. В. Зазуліну, Г.В. Лепко, Е.С. Полат, І. Чечель, Б.Барон.

Під терміном проектного методу розуміють метод навчання, що побудований у формі проектної гри, результат роботи якої досягається завдяки колективній груповій діяльності, а кінцевий продукт розробляється

колективно і представляється публічно. Це сприяє тому, що робота над проектом охоплює усі види компетентностей: читання, аудіювання, говоріння та граматику. Загалом, в процесі проектного навчання, простежується нерозривність навчання та виховання. Підбирання виду проекту, його завдання та теми відповідно до індивідуальних особливостей та інтересів учнів сприяє оптимізації процесу навчання та вдосконаленню комунікативних навичок на уроці іноземної мови [5].

На думку Б. Баррон і Л. Дарлінг-Хаммонд, навчання іноземної мови шляхом використання методу проектів передбачає наступне:

- учні використовують власні знання та вміння для вирішення реальних проблем;
- учитель виступає як викладач і дослідник, що веде рефлексію;
- учні часто працюють у парах або групах [2].

У цьому виді інноваційного навчання студенти отримують систематичні знання та розробляють власні продукти (проект, відео, макети). Це допомагає розвинути критичне мислення, покращити співпрацю між студентами, спілкування, міркування, синтез і терпіння в умовах обмеженого часу [1]. Готуючись до проекту, студенти знайомляться з особливостями поведінки в конкретній комунікативній ситуації, отримують досвід публічних виступів, розвивають вміння висловлювати свої думки, вивчають нові лексико-граматичні одиниці та активізують використання мовних кліше. Проектні технології навчають приймати спільні рішення, вчитися бути частиною команди, вести перемовини, вживатися в роль відповідно до ролі в навчальній команді й разом інтерпретувати результати своєї діяльності під час захисту проекту, що може бути у вигляді стінгазети, колажу, фотовиставки, літературного перекладу, вікторини, гри, кросворду, розігрування ситуації, кліпу тощо. При цьому види проектної роботи можуть бути різними. Серед них зазначимо наступні:

1. Груповий проект – дослідження проводиться групою і кожен студент

вивчає певний аспект теми;

2. Міні-проект – дослідження складається з проведення інтерв'ю;

3. Індивідуальний проект – дослідження передбачає читання на цікаву для студента тему і підходить для індивідуальної роботи [4].

Вищезазначені види проекту визначають структуру, методи, джерела інформації та форму звітності, що будуть застосовуватися на уроці.

На уроці іноземної мови викладач може часто реалізувати проектне навчання через міждисциплінарні зв'язки, і, таким чином, вийти за межі програми одного предмету. Це дозволяє розширити можливості вчителя, сприяє креативності, а учні мають можливість у процесі вирішення завдання отримати практичні навички, що не передбачені в теоретичній частині навчального процесу [5]. Завдяки методу проектних технологій вчителю вдається зробити навчання природнім і ненав'язливим, оскільки основною метою є саме отримати результат, а не просто вивчити. Це, безумовно, мотивує студентів і налаштовує на співпрацю із викладачем.

Значними перевагами проектного методу під час навчання іноземної мови для учнів є виникнення потреби у саморозвитку та самовдосконаленні, а також те, що традиційна аудиторія перетворюється у відкритий навчальний простір, в якому учні рухаються у власному темпі [3]. Іншою безперечною перевагою є можливість проходити всі етапи «виробництва»: від ідеї, створення моделі майбутнього продукту до його реалізації, на основі чого проходить краще запам'ятовування, повторення, відкриття та презентація набутих знань.

Для викладача проектна технологія надає можливість краще зрозуміти учнів, підкреслити їх індивідуальність, природні таланти та встановити дружні, міцні відносини.

Отже, проектна технологія навчання на уроках іноземної мови надає можливість оптимізувати знання студентів у цікавій і ненав'язливій формі, сприяє кращій комунікації між учнем та вчителем та допомагає

застосовувати нові навички у реальних життєвих ситуаціях.

Література

1. Barron, B. (2003). When smart groups fail. *The journal of the learning sciences*, 12(3), 307-359.
2. Barron, B., & Darling-Hammond, L. (2008). *Teaching for Meaningful Learning: A Review of Research on Inquiry-Based and Cooperative Learning*. Book Excerpt. George Lucas Educational Foundation.
3. Зазуліна, Л. В. (2006). Педагогічні проекти : наук.-метод. посіб. : навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Абетка Нова, 40 с.
4. Лепко, Г. В. (2010). Метод проектування в навчальному процесі. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*, (1), 161–163.
5. Полат, Е. С. (2000). Метод проектов на уроках иностранного языка / *Иностранные языки в школе*, № 2, 3.

АУДІОВІЗУАЛЬНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ ЯК СПОСІБ ЗАЦІКАВИТИ ПІДЛІТКА У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА СПРОСТИТИ ПРОЦЕС ВИВЧЕННЯ

Чайка Соломія

Студентка групи ЛА-11мп, Факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор кафедри ТППАМ Коломієць С. С.

Аудіовізуальний метод не є ані лінгвістичним, ані методичним дивом нашого часу: він лише є відбиттям найбільш цінних досягнень сучасної лінгвістики та методики викладання іноземних мов. У найбільш примітивній формі зорово-слуховий метод є таким же старим, як і викладання іноземної мови взагалі. Як відомо, ще наприкінці позаминулого сторіччя з'явилося

багато різновидів прямого методу, на озброєнні якого була також і аудіовізуальна методика вивчення іноземної мови.

Сучасний же аудіовізуальний метод піднявся на вищий ступінь, переріс в нову якість і, звичайно, значною мірою відрізняється від усіх своїх прототипів. Специфіка сучасного аудіовізуального методу виявляється, перш за все, в тому, що його реалізація обумовлена, по-перше, науковим відбором, градуванням предмета вивчення, по-друге, дуже інтенсивним використанням новітніх інформаційних технологій навчання.

Цінність аудіовізуального методу навчання іноземній мові полягає в тому, що разом із загальною інтенсифікацією навчального процесу, за допомогою цього методу створюються спеціальні умови, певною мірою близькі до природних умов, в яких функціонують мовні ситуації. Аудіовізуальний метод привабливий тим, що він в більшій мірі, чим існуючі способи традиційного навчання іноземній мові, сприяє швидкому формуванню великої кількості елементів спонтанного мовлення і мовних напівавтоматизмів.

Відомо, що в процесі опанування іноземною мовою студент, прагнучи виражати свої думки нерідною мовою, стикається одночасно з деякими труднощами. Окрім декількох ізольованих зусиль, тут ще потрібні особливі координаційні вміння для одночасного подолання вказаних перешкод на шляху мовлення студента. Синхронно відтворений звукозапис і коментарі викладача надають студенту можливість добре запам'ятати мовний матеріал у зразковому виконанні і більш-менш плинно відтворювати певну частину почутого.

Оскільки дана робота присвячена роботі з підлітками, то величезну роль у педагогічних потугах грає саме правильний підбір матеріалу. Місцями прикро, але сучасного тінейджера важко зацікавити доріжками BBC Learning English, як би довершено вони не звучали і чи є сенс. Зараз дедалі більшої популярності набирає ідея, висловлена відомим лінгвістом Девідом

Крісталом про недоцільність використання так званої Standard English у вивченні мови. Англійська – дуже різноманітна, і виграє той, хто добровільно піддає себе впливу різних її варіацій. Використовуючи такі платформи як Youtube, Tik Tok, Snapchat ми не лише наближуємо молодь до більш зрозумілого для неї контенту, але й робимо це з урахуванням мовленнєвого різноманіття. Таким чином, учень звикає не лише до звучання британської чи американської англійської, але й вчиться розбирати на слух і відтворювати індійську, канадську, австралійську, африканську англійську.

Ні для кого не секрет, що з кожною вивченою мовою ми відкриваємо для себе новий пласт інтернету з його національними особливостями. Тож підбираючи аудіовізуальний матеріал відповідно інтересів підлітка, ми відкриваємо йому новий незвіданий світ, до прикладу англомовного ютубу.

Так на власному досвіді викладання, я не раз помічала наскільки збільшується кількість запам'ятованої лексики та бажання вести дискусію, з матеріалом наближеним до сфери інтересу мого брата. До прикладу, після перегляду ним серіалу «Гра у кальмара» рідною мовою, я запропонувала розібрати йому певні епізоди в перекладі разом під час уроку англійської. Правильно відібравши уривки епізодів, ілюстративний матеріал та створивши низку завдань, у тому числі close-тестів на базі переглянутих серій, я стикнулася з небувалим до цього ентузіазмом. Мене приємно вразила активність і правильність виконаних завдань, що наштовхнула мене на думку відмовитися сліпого використання рекомендованих підручників та підлаштовувати заняття під інтереси та потреби своїх учнів послуговуючись перевагами аудіовізуальних методів навчання.

ВИКОРИСТАННЯ LEGO-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ШКОЛЯРІВ

Чебоненко Дмитро

магістрант факультету лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: професор С.С. Коломієць

Використання LEGO-технологій вимагає від школярів зосередження на вирішенні задач різної складності, здійсненні дій спрямованих на досягнення поставленої мети, реалізації ідей.

У багатьох публікаціях [1; 2; 4; 5 та ін.], гра LEGO представлена як діяльність, що впливає на формування у дітей уявлень про навколишній світ (історію, географію, будівлі, техніку та ін.), слугує інструментом для оволодіння ними знаннями про машини та механізми, природні форми та конструкції, містобудування тощо, розвиває моторні навички, уяву, фантазію, логічне мислення, дозволяє реалізувати творчі ідеї. Зокрема, І. Дорожко наголошує на тому, що «використання LEGO-технологій істотно змінює способи орієнтування дитини у навколишньому світі, привчає її виділяти істотні зв'язки та відношення між об'єктами, що призводить до росту її інтелектуальних можливостей. Школярі починають орієнтуватися не тільки на мету, а й на засоби її досягнення. А це змінює їхнє ставлення до задачі, веде до оцінки власних дій» [1].

На те, що стратегія гри LEGO часто стає продуктом групової роботи вказують публікації О. Аль-Джаюсі, К. Дуругбо, які фокусують увагу на тому, що «Моделі дизайну з кубиків LEGO представляють існуючі проблеми, поточні системи або запропоновані рішення, тоді як розбіжності у взаємодії між співавторами відображають різні творчі процеси навчання для використання колективного інтелекту» [5].

Торкаючись питань, що пов'язані з критичним мисленням, Б. Бейер розуміє його як спосіб мислення, який дозволяє не лише виробити судження

але й оцінити те, що відбувається навколо. Зокрема, він пише, що «критичне мислення... означає прийняття обґрунтованих суджень... дисциплінованим способом мислення, який людина використовує для оцінки достовірності того чи іншого (висловлювання, новини, аргументи, дослідження тощо)» [6].

Спираючись на вищезазначені визначення пропонуємо власний варіант його трактування: критичне мислення – це процес вироблення суджень на основі отриманої інформації, що осмислюється через наявні знання, досвід, емоції, рефлексію та впливає на появу творчих ідей, обґрунтованих рішень.

Розвиток критичного мислення з використанням LEGO-технологій може бути реалізовано на основі педагогічної моделі, що містить взаємопов'язані структурні компоненти:

- цільовий (мотиваційний) компонент – поява мотивації, установка на створення об'єкта LEGO, висунення гіпотези; зосередження уваги на засвоєнні та відтворенні інформації про об'єкт LEGO;

- когнітивний компонент – уявлення образу та здійснення словесного опису об'єкта LEGO (повідомити про те, що відомо; врахувати наявні аналогії; спрямувати процес мислення на отримання та відтворення необхідної інформації; провести експериментування з різними варіантами об'єкта LEGO);

- діяльний компонент – формулювання завдання (висловити передбачення; навести аргументи; врахувати інші точки зору; обміркувати можливі помилки за рахунок передбачення, нестачі наявних матеріалів, недостатніх знань); прийняти рішення уникнувши таких помилок, як самовпевненість, небажання прислухатися до думок інших, користування стереотипами; зробити графічне (комп'ютерне) зображення моделі з логічним поясненням того, з яких конструкційних деталей об'єкт LEGO буде складатися; здійснити ланцюг логічних роздумів щодо побудови моделі; обговорити конструктивні елементи об'єкта LEGO та класифікувати їх

залежно від призначення; уявити, як деталі будуть впливати на зовнішній вигляд та функціональність об'єкта LEGO;

– рефлексивний – дати оцінку того, наскільки досягнута мета, обміркувати наявні помилки та доцільність прийнятих рішень, визначити напрями подальшого саморозвитку.

Висновки. У процесі вивчення використання LEGO-технологій для розвитку критичного мислення, встановлено, що LEGO дозволяє розвивати творчість, вміння оцінювати власні дії, наводити докази, враховувати здобутки інших людей, їхні досягнення, здійснювати оцінку ефективності тих чи інших проєктів, самовдосконалюватися.

Література

1. Дорожко, І. І. Використання LEGO-технології при корекції мислення у молодших школярів із затримкою психічного розвитку. URL: http://liderstudent.com.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=68&Itemid=31 (дата звернення: 23.10.2021).

2. Єрмакова, С. М. Використання LEGO-технологій на уроках в початковій школі. URL: <https://vseosvita.ua/library/dopovid-vikoristanna-LEGO-tehnologii-na-urokah-v-pocatkovij-skoli-362967.html> (дата звернення: 11.11.2021).

3. Симончук, В. В. Навчальні та дидактичні ігри з ЛЕГО. URL: <https://vseosvita.ua/library/navcalni-ta-didacticni-igri-z-LEGO-345187.html> (дата звернення: 11.11.2021).

4. Al-Jayyousi, O., Durugbo, C. Co-Creative Learning in Innovation Laboratories Using LEGO Serious Play Workshops. URL: https://www.researchgate.net/publication/347785577_Co_Creative_Learning_in_Innovation_Laboratories_Using_LEGO_Serious_Play_Workshops (дата звернення: 23.10.2021).

5. Beyer, B. K. (1995). *Criticalthinking*. Bloomington, IN: Phi Kappa Delta Educational Foundation. P.33. URL: https://www.worldcat.org/title/critical-thinking/oclc/32448137&referer=brief_results (дата звернення: 23.10.2021).

МЕДИЧНИЙ СЛЕНГ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ПЕРЕКЛАД УКРАЇНСЬКОЮ

Шумка Христина

студентка групи ЛА-81, факультет лінгвістики

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник: доцент кафедри ТППАМ Тікан Я.Г.

Етимологія терміну «сленг» є одним з найбільш спірних питань англійської лексикографії. З моменту свого зародження і по сьогодні сленг активно розвивається. Єдиної думки про те, що таке сленг серед вітчизняних та зарубіжних дослідників немає. Спочатку під сленгом розуміли мову злодіїв, злочинців, волоцюг. З часом термін сленг став вживатися у ширшому значенні. Під сленгом почали розуміти мову людей, об'єднаних однією професією (юристи, вчені, історики тощо). На початку XIX століття сленг набув більш загального значення, позначаючи розмовну і неформальну лексику, що виходить за рамки стандартного вживання і відноситься до розмовної мови [1, с. 54].

Медичний сленг – це форма сленгу, що використовується медичним персоналом. Медичний сленг передбачає собою використання аббревіатур та неформальної медичної термінології для опису пацієнтів, іншого медичного персоналу та медичних понять [3]. Саме тому, метою вживання медичного сленгу є виразність, економія зусиль і часу, дотепність мови, кодування інформації про сторонніх осіб та демонстрація власної обізнаності в професійній галузі.

Англійський медичний сленг відноситься до спеціального сленгу і має низку особливостей. Цілком закономірно, що центральними поняттями, які відображаються в англійському медичному сленгу, є лікар, хворий/пацієнт, хвороба, лікарня. Переклад текстів медичного дискурсу вимагає від перекладачів досить глибокого теоретичного ознайомлення з даною предметною галуззю науки, наявності певної підготовки у практиці письмового перекладу, функціональної стилістики, лінгвістики тексту, а також термінознавства [2, с.576].

Переклад медичного сленгу з англійської на українську мову супроводжується такими проблемами як передача скорочень, проблема невідповідного перекладу медичної термінології, передача псевдоінтернаціоналізмів та міжнародних стандартів, розбіжності в методиці досліджень та їх способів уявлення результатів, розбіжності в класифікації і номенклатурі різних систем організму [4, с. 194]. Під час перекладу медичних сленгізмів варто використовувати такі прийоми як: словникові відповідники, калькування, описовий переклад, транслітерація та транскрибування. Також варто звертати увагу на методи конкретизації та генералізації у перекладі [5].

Отже, сленг це невід'ємна частина розвитку мови. Сленг динамічний, швидко розвивається, змінюється та відсуває усі можливі стандарти традиційної мови. Сленг не є формою спілкування тільки низів суспільства, він є компонентом спілкування людей найрізноманітніших статусів, утворень, професій, активно використовується засобами масових комунікацій. І медичний сленг тут не є винятком.

Література

1. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови / Л. Ставицька – К.: Критика, 2005. – 464 с.

2. Нуржанова З.М. Проблемы перевода медицинских терминов // Современные тенденции развития педагогических технологий в медицинском образовании. Вузовская педагогика. 2015. С. 575-578.

3. Тарасов, С.В. Американский медицинский сленг. - М.: Журнал "Самиздат", апрель 2006. С. 14-15

4. Mencken H.L. The American language. An inquiry into the development of English in the United States. New York: Alfred A Knopf, 2006. 651 p.

5. McDonald P. S. Slang in Clinical Practice. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12193372>